

De Spermadonor

Dood doet leven

Titels van de uitgaven:

Dodeman *roman*
De bus van heden naar verleden *novelle*
Mensen van de buitenwereld *novelle*
Appetijt *korte verhalen*
De Drenkeling *luisterboek 4x cd met tekstboekje*
Leren Acteren *handboek voor acteurs*
www.FilosofievandeDood.nl *populair wetenschappelijk boek*
Gedachten *essays*
Het blogboek van Partout *columns*
Gedichten voor de slapelozen *ook op cd met eigen composities*
Daar komt de bruid *gedichtencyclus*
Emoties *sonnettencyclus, ook op cd met eigen composities*
Waterlandencyclus *gedichten, ook op cd met eigen composities*
Manicyclus *gedichten, ook op cd met eigen composities*
Victoria *eenakter*
De Emotionelen *toneelstuk*
De Zelfmoordenaar *toneelstuk*
Dood doet leven *filmscenario*
Drie keer Drama *dvd 3 x dramaproducties*
De Jongste Dag *dvd satirische compilatie*

Al deze producties kunt u bestellen via:
www.rutgerweemhoff.nl

Rutger Weemhoff

De Spermadonor Dood doet leven

(tele-) filmscenario's

De Spermadonor

Alle handelingen en uitspraken van de personages in deze tekst zijn geheel en al fictieel.

De Spermadonor : tragi-komedie, tekst voor telefilm

Copyright: Uitgeverij Partout Amsterdam 2010

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming van de auteur.

Het leven lacht ons toe, totdat we moeten huilen.

Rutger Weemhoff

Scene 1

Lokatie (establishing short) nieuwbouwwijk Almere.

Later: Interieur keuken.

Beelden van het dagelijks leven van de succesvolle spermadonor Fred Beentjes.

Fred woont alleen in een nieuwbouwhuis.

Hij wordt wakker, rekt zich uit, springt uit bed, poetst zijn tanden, bekijkt zichzelf nauwkeurig in de spiegel, drukt een klein puistje uit. Hij blikt heel even naar beneden in zijn pyjama en glimlacht goedkeurend en gaat dan naar de keuken en begint zeer copieus te ontbijten, eieren met spek etc. Na het eten van een enorme kom yoghurt met muesli veegt hij zijn mond af met een veel te groot servet, als de telefoon gaat.

Onder de bovenstaande scene klinkt, onderlijnd met een mooie ochtendmuzak, een audiotape met de stem en tekst van Freds advertentie:

“Brief aan een Wensmoeder

Almere, 20 augustus 2002,

Beste Wensmoeder,

Mag ik mij als spermadonor even aan je voorstellen?

Ik ben een middelgrote man van 45 jaar, en mijn naam is Fred Beentjes.

Ik heb blauwe ogen, ben brildragend, en ik ben 1.85 m.

Uit je reactie begrijp ik dat je als alleenstaande vrouw een sterke kinderwens hebt.

Ik ben al een tijdje actief als spermadonor. Ik heb mijzelf laten testen, en mijn zaad is prima in orde. Ik heb blijkbaar sterk zaad, want ik heb al diverse vrouwen weten te bevruchten.

Ik behoor dus blijkbaar tot de kleine groep van mannen die het voor dit doel geschikte zaad weten te produceren.

Jouw wens om te zijner tijd te zorgen voor een niet-anonieme vader voor je kind, kom ik als donor maar al te vaak tegen, en respecteer ik ten volle. Voor het geval een kind ter wereld komt: ik ben bereid het vaderschap te erkennen.

Ik ben zelf nogal verlegen en vind het best moeilijk om contact te maken met mensen, vooral met vrouwen. Ik ben verder niet uit op wat voor relatie dan ook, alleen als die zich spontaan zou ontwikkelen. Ik hoop ooit mijn ideale vrouw nog eens te ontmoeten..

Daarom heb ik ervoor gekozen vrouwen met een kindervens op deze wijze mijn zaad te doneren en via deze persoonlijke brief te benaderen.

Ik ben dus graag bereid jou mijn sperma te doneren, en heb absoluut geen bijbedoelingen.

Ik woon in Almere, en kom als het zover is en jouw biologische klok het juiste uur slaat voor wat betreft de eisprong, graag per ommegaande naar je toe gereisd.

Ik vraag wel een reiskostenvergoeding, het doneren zelf is natuurlijk gratis.

Meestal gaan we eerst even een tijdje in gesprek met elkaar, en dan trek ik mij op een gegeven moment terug in bijvoorbeeld de badkamer, om het zaad te produceren. Hoe sneller jij het immers inbrengt, des te meer kans op succes: het zaad moet zo vers mogelijk geïnsemineerd worden. Bel mij maar zodra je zover bent, ik ben standby voor de eisprong, en ik kijk uit naar onze eerste ontmoeting!”

“Met een hartelijke groet,”

“Fred Beentjes”

(de telefoon gaat)

Scene 2

Lokatie: keuken nieuwbouwhuis van Fred, Almere/ Idem
boerderij Lies Achterhoek. Ochtend.

Telefoongesprek tussen Liesje, een alleenstaande vrouw,
boerin uit de Achterhoek, en Fred.

(Liesje spreekt dialect).

- F "Met Fred."
- L "Hallo Fred, Liesje hier."
- F "Ah, ben jij het, Liesje? Hoe gaat het?"
- L "Goed hoor, en met jou, Fred? Ik ben zo tochtig. 't
Komt vast door m'n eisprong."
- F "Ja, is het zover? Mooi, mooi."
- L "Komt het wel gelegen, Fred?"
- F "Jazeker Liesje, ik kom vanavond nog naar je toe."
- L "Fijn, Fred, enne..je klinkt nu al zo vertrouwd."
- F "Zullen we zeggen acht uur?"
- L "Kan het ook wat later? Mijn vader gaat met de kippen
op stok..."
- F "Ik begrijp het. Negen uur?"
- L "Prima. Ik zorg voor een hapje en een drankje. Hou je
van kroketten?"
- F "Eh..liever bitterballen, als het je niet teveel moeite is.
Van Dobben heeft van die lekkere, ken je die? Die zijn
reuze smakelijk hoor."
- L "Komt voor de bakker. Ik verheug me op onze
kennismaking, Fred."
- F "Insgelijks, Liesje. Tot vanavond. Enne..maak je maar
niet nerveus hoor, 't gaat vast goed."
- L "Okay, Fred, tot vanavond dan."

Scene 3

Locatie: treincoupe. Avond.

Diverse shots van Fred in de trein, dromerig naar buiten starend, snacks etend, bellend.

Scene 4

Lokatie: (establishing shot) boerderij in de Achterhoek. Avond.

De navolgende beeldenreeks speelt zich af zonder tekst.

Er klinkt een vrolijk liefdesliedje onder deze scene.

Fred belt aan. Liesje opent de voordeur. Zij geven elkaar de hand.

Liesje nodigt Fred binnen in de huiskamer. Fred nestelt zich op de bank.

Gesprekje en gelach. Liesje schenkt een borrel voor hem in, serveert even later de bitterballen.

Fred wrijft zich in zijn handen, maakt grapjes. Hij houdt twee ballen hoog in de lucht, jongleert ermee. Gelach. Ook trekt Lies haar portemonnee, zij rekenen iets af. Even later tekent Fred een papier. Dan staat Lies op en trekt Fred mee naar de badkamer. Hij trekt zich daar terug en sluit de deur.

Scene 5

Locatie: badkamer boerderij van Liesje. Fred is alleen. Avond.

Alleen beeld. Een vrolijk liefdesliedje klinkt..

Fred trekt zich af en vangt zijn zaad vakkundig op in een klein flesje.

We zien echter in beeld alleen Freds hoofd op/neer gaan, dan (slotbeeld:) verschijnt uiteindelijk het halfvolle flesje vlak voor zijn gezicht, hij houdt dit even tegen het licht, hij knikt goedkeurend. Audiolas

Scene 6

Locatie: Slaapkamer op de boerderij van Liesje. Zij is alleen.
Avond.

Alleen beeld. Nog steeds 't zelfde vrolijke liefdesmuziekje.

Shot van Liesje door haar wijd gespreide blote benen op haar gezicht, zij doet blijkbaar moeite het zaad zo goed mogelijk te insemineren, dan

(Slotbeeld:)

verschijnt de lege injectiespuit uiteindelijk vlak voor haar gezicht, zij houdt deze even tegen het licht, zij knikt goedkeurend.

Audiolas

Scene 7

Locatie: treincoupe. Nacht.

Diverse treinshots van Fred: hij poetst zijn bril, hij wordt gebeld, knikt goedkeurend, valt in slaap.

Audiolas liefdesliedje.

(Overvloeier naar:)

Scene 8

Locatie: woonkeuken Almere. Ochtend.

We zien Fred 's ochtends al ontbijtend met kleine knakworstjes, de telefoon opnemen en met volle mond pratend iets in zijn agenda noteren. Audiolas liefdesliedje.

Scene 9

Locatie: omgeving en entree portiekwoning Amsterdam-noord.
Avond..

Fred voor het eerst op donorvisite bij Annewel en Wendela, een lesbisch stel.

We zien hoe Fred loopt te zoeken, met zijn agenda in de hand, dan gaat hij een flatportiek binnen en drukt op de bel naast het naambordje: Annewil en Wendela.

De muziek van het liefdesliedje stopt hier.

Er klinkt onduidelijk gekraak door de *intercom*, en een woest geblaf.

De doorrookte stem van Annewil raspt ineens:

A "Ben jij dat, Beentjes?"

F "Jazeker, met wie spreek ik?"

A "Annewil." (gehoest).

F "Juist. Ik ben een beetje te vroeg, Annewil."

A (geschreeuw) "Wendela, ben je er eindelijk klaar voor? Fred Beentjes is er al."

(gezoem) De toegangsdeur naar het trappenhuis gaat open.

A "Kom maar naar boven, Beentjes, derde deur links."

Fred gaat de trap op. De deur blijft maar zoemen.

Fred hoort door de *intercom* zowel Annewil als de hond als een gek tekeer gaan.

Scene 10

Locatie: voordeur en interieur portiekwoning van Annewil en Wendela, Amsterdam-noord.

Fred belt aan. De deur wordt opengegooid door een forse lesbienne met een stola om, sigaar in de mond, zij geeft Fred een hand en stelt zich voor als Annewil, terwijl zij tegelijkertijd wanhopig probeert een enorme Deense Dog aangelijnd te houden.

A "Hij doet niks hoor."

(Annewil geeft een flinke ruk aan de halsband).

Het beest duikt echter woest snuivend met zijn kop in het kruis van Fred en laat daar een flinke hoeveelheid slijm achter (close-up).

Annewil noodt hem binnen.

A "Kom verder, Beentjes."

Fred wringt zich langs de hond naar binnen.

Annewil gaat Fred voor naar de huiskamer, de hond volgt Fred op de voet.

Fred kijkt de kamer rond, hij gaat breeduit op de bank zitten en laat zich door Annewil een groot glas bier inschenken. De hond ligt aan zijn voeten en kijkt hem verliefd aan.

Dan komt Wendela binnen. Een klein onooglijk vrouwtje dat een beetje loenst, met een bril, zij heeft zich extra opgedirkt met lippenstift. Vriendelijk stelt zij zich voor.

W "Hallo, ik ben Wendela."

F "Fred Beentjes."

(zij schudden handen)

W "Kon je het makkelijk vinden?"

F "Eerlijk gezegd moest ik wel even zoeken."

W "Het lijkt hier ook allemaal zo op elkaar. Ben je moe? Iets eten? Een harinkie misschien?"

F "Dat sla ik niet af."

A "Blijf jij nou maar zitten Wendela, ik haal ze wel even."

W "Dank je, Annewil."

F "Hoe voel jij je nu, Wendela, vind je het eng?"

W "Een beetje wel. Fijn dat je aan huis wilt komen. Je lijkt mij een prima vent."

F "Ik hoop jullie niet teleur te stellen. Hoe lang zijn jullie al bezig om een kindje te krijgen?"

W "Nog niet zolang. Annewil zag het eerst niet zo zitten, maar nu is zij eindelijk ook om."

Annewil komt binnen met een bord haringen.

A “Wat wordt er over mij geroddeld? Tast toe, Beentjes, je kan het wel gebruiken.”

Verstoorde blik van Wendela naar haar partner. Dan kijkt zij weer naar Fred:

W “Zullen we eerst even de reiskosten en het contract afhandelen, Fred?”

F “Prima. Ik krijg 14 euro reiskosten van jullie. Vice versa met de trein uit Almere. Ik heb een jaarabonnement, dus dat scheelt toch weer. En hier is het contract om mijn vaderschap te bevestigen.” Hij houdt een papier met vette handen in de lucht, Annewil slaat er even een blik op, dan zet hij geroutineerd in hun bijzijn zijn handtekening. Wendela staat op.

W “Zullen we dan maar?”

Wendela gaat hem voor naar de badkamer, de hond loopt met hen mee.

Wendela opent de deur van de badkamer.

W “Zou het zo lukken denk je, Fred. Ik heb daar nog een paar handdoeken en tissues neergelegd.

O, eh..ja. ook nog een paar pornobladen.”

F “Niet nodig hoor, Wendela.”

W “Neem alle tijd, Fred.”

F “Zal ik doen. Tot zo, Wendela.”

A (Annewil schreeuwt vanuit de woonkamer): “Wendela, wat doen jullie toch allemaal?”

Wendela sluit snel de deur.

W “Succes, Fred.Zet hem op.”

F “Bedankt.”

Stilte. Shot van Fred die zijn broek laat zakken.

De hond begint echter aan de deur te krabben.

Dan begint Fred toch maar aan zijn taak.

Ineens klinkt een zacht gepiep en gejangk aan de andere kant van de deur.

De hond houdt het niet meer en begint te janken als een klein kind.

Fred doet wat hij kan, maar kan zich moeilijk concentreren.

Ten langen leste grijpt hij naar de pornoblaadjes. Totdat (slotbeeld) het flesje met inhoud in beeld verschijnt, Fred houdt het vlak voor zijn gezicht.

De hoeveelheid laat duidelijk te wensen over. Fred wist zich het zweet van zijn voorhoofd.

Scene 11

Locatie: slaapkamer Wendela en Annewil, Adam nrd. Avond.

Shot tussen de blote benen door gefilmd, close op het gezicht van Wendela, die de inseminatie ondergaat. Dan verschijnt eerst weer een hand met de lege injectiespuit in beeld en even later in de uitzoom het gezicht van een ernstige kijkende Annewil (die blijkbaar de inseminatie heeft gedaan). Zij geeft tot slot Wendela een tikje op haar wang.

Scene 12

Locatie: Establishing shot van beetje kunstzinnige woning, Bergen aan Zee. Avond. Later int.

Fred belt aan, en een mooi doorgerijpte blondine, Leila, opent de deur, en valt hem om de hals, terwijl zij allerlei vreugdekreetjes slaakt. Haar diepe décolleté laat weinig te raden over.

Fred telt zeker vier kettingen om haar hals, als zij zich even omdraait om zijn jas op te hangen, snuift hij stiekem even haar zware parfum op. Overal hangen (haar?)schilderijen.

L “Fred Beentjes, wat ben IK blij dat jij er bent. Je brief heb ik onder mijn hoofdkussen liggen.

Man, man,man, kom toch binnen. Wat ben JIJ een aardige kerel, zo voorkomend aan de telefoon. Vrouwen willen meer dan alleen maar het zaad van een man en jij begrijpt dat.

Kom verder, kom verder. Ik heb in de slaapkamer alles in gereedheid gebracht voor ons vruchtbaarheidsritueel. Kom toch mee naar boven, kom, naar boven, op naar de slaapkamer.”

De vrouw gaat hem voor de trap op, hevig heupwiegend.

Dan gooit Leila de deur open van haar boudoir. Er klinken dolfijn geluiden. Wierook.

Rood fluwelen behang, een hemelbed als een altaar, met talloze met goud galon geborduurde kussentjes. Leila strijkt hem over zijn wang.

L “Wat wil je eens drinken van me lieverd?”

F “Eh..doe mij maar een spaatje, Leila.”

L “Niet zo bescheiden, man, een gepassioneerde rode wijn lijkt mij in jouw geval meer voor de hand te liggen. Ga jij maar vast op bed liggen, ik kom zo terug.”

F “Leila, ik wil jou wel even iets verduidelijken. Ik ben gewend om mij alleen terug te trekken en daarna lever ik jou dan het zaad in een potje. De inseminatie moet je toch echt zelf doen.”

Leila valt even helemaal stil. Haar mond zakt wagenwijd open.

L “Dat meen je niet, gaat dat echt zo? Oh, nou goed, maar wat heb je dan verder nog nodig?”

Zij begint tegen hem op te rijen. Haar borsten zwoegen vlak voor de neus van Fred op en neer.

F “Niets, eh..zeg maar, waar is de badkamer?”

Scene 13

Locatie: badkamer in Laura's huis Bergen aan Zee. Fred alleen.
Avond.

Hij wijdt zich professioneel aan zijn gebruikelijke job, maar als de hand met het flesje vlak voor zijn gezicht op de gebruikelijke wijze in het *slotbeeld* verschijnt zien we dat het overstroomt, zo vol zit het. Fred lacht besmuikt.

Scene 14

Locatie: autosloperij. Middag.

Beeldenreeks van Fred op zijn werk, - hij is autosloper, we zien hem bezig om van een flinke personenauto een klein pakketje te persen, ook gaat hij tekeer met zijn sloophamer op het dak van een vrachtwagen, en hij zet in zijn eentje het chassis van een klein wit Fiatje op zijn kant.

Eindigt met een kanende Fred die zich in de schafteket tegood doet aan dikke boterhammen

gezond en glazen melk, als Fred, blijkbaar voor de zoveelste keer, weer mobiel gebeld wordt.

De andere werklui kijken nieuwsgierig naar hem, hij luistert en knikt alleen maar, het gesprek duurt en duurt, veelbetekende blikken van zijn collega's, maar tenslotte schrijft hij met gefronste blik toch weer een nieuwe afspraak in zijn agenda.

Scene 15

Locatie: de woonkamer van Fred, televisie staat aan. Begin van de avond.

We zien Fred met zijn jas al aan de televisie uitzetten om weg te gaan, als hij zich ineens bedenkt. Hij gaat weer op de bank zitten en belt met zijn mobiel een nummer.

F "Anita, ben jij dat? Met Fred Beentjes hier. Jazeker, de spermadonor.

Jij hebt vanmiddag met mij op mijn werk een afspraak gemaakt voor vanavond, maar ik heb mij bedacht. Ik

vond het niet echt goed klikken tussen ons. Je nam mij een soort kruisverhoor af en daar knapte ik eerlijk gezegd helemaal op af. Er moet wel wederzijds vertrouwen zijn.

Ik merk nu dat ik het eenvoudigweg niet op kan brengen, dus het lijkt mij beter de afspraak af te zeggen. Het spijt mij, ik wens je veel succes met je verdere zoektocht naar een goede zaaddonor. Ja, dankjewel. Dag Anita.”

Hij drukt het nummer uit, zet de TV weer aan, en weet niet hoe snel hij zich opgelucht moet ontdoen van zijn jas en tas, hij schopt zijn schoenen uit en pakt uit een soort barretje een hoog blik bier en een zak chips. Hij opent het blikje en doet zich tegoed aan de chips en installeert zich uiterst vergenoegd met deze onverwachte versnaperingen met de voeten op tafel voor de buis, als opnieuw de telefoon gaat.

F “Met Fred Beentjes. Oh, ben jij het Lies. Nee, nee, ik dacht even dat je iemand anders was.

Alles goed met jou? Je hebt zeker goed nieuws voor mij? Vertel op!

Een miskraam? Nee, Lies, dat meen je niet. Wat vind ik dat vervelend voor je. Wanneer merkte je het? Vanmiddag? Zal ik naar je toe komen? Nee, is waar, dat kan ik me voorstellen.

Ach, ach, wat jammer nou. Ik vind het zo sneu voor je. Kon ik je maar op een of andere manier helpen. Goed. Spreken we dat af. Je mag me altijd weer bellen. Neem de tijd om het te verwerken. Ik leef met je mee, Liesje. Het beste.”

Time laps

Scene 16

Locatie: establishing shot van het tuinpad en de voordeur van het huis van Fred, er brandt slechts een als romantisch bedoelde buitenlamp. Avond.

Vrolijke muziek klinkt.

We zien in het half donker steeds een paar vrouwelijke voeten met heel uiteenlopend schoeisel het tuinpad opkomen, het blijkt om een hele reeks vrouwen te gaan die om en om aanbellen bij Fred. Verpleegstersschoenen, rijglaarsjes, sandalen, schoenen met een hoge hak, gympen, etc. je kunt het zo gek niet bedenken of er wordt steeds weer door een andere vrouw aangebeld en door Fred opengedaan.

Tijdens deze reeks van beelden van een fiks aantal vrouwen, horen we de stem van Fred met de tekst van zijn:

“Brief aan Alle Wensmoeders en hun kinderen,

Almere, 23 maart 2009,

Lieve Wensmoeders en Kinderen,

Mijn naam is Fred Beentjes, ik was destijds jullie zaaddonor, ik heb in de loop van de jaren jullie allemaal stuk voor stuk mijn zaad gedoneerd. Daar zijn kinderen uit voortgekomen!

Zelfs nu zijn een aantal van jullie zwanger, dankzij mijn sperma.

Het is algemeen bekend dat kinderen recht hebben om te weten wie hun vader is.

Vanaf dat ik begon met doneren in 2002 heb ik daarom altijd een contract getekend om mijn vaderschap te bevestigen. De wetgeving is later volkomen terecht aangescherpt op dit punt en ik liep daarmee blijkaar toen reeds voor de troepen uit...

Ik zag laatst bij het programma Spoorloos weer een kind dat zijn vader zocht, en dat heeft mij aan het denken gezet. Ik wil jullie graag uitnodigen om op 21 juni, mijn verjaardag en tevens het begin van de zomer, bij mij hier in Almere te komen op een door mij te organiseren tuinfeestje, jullie zijn ALLEN van harte welkom, moeders zowel als kinderen.

Voel je echter niet verplicht, a.u.b.!

Ik hoop jullie allemaal te zien, tot dan,”

“Met een hartelijke groet,”

“Fred Beentjes

Filmwijk 43

Almere.”

Scene 17

Locatie: Almere huis, achtertuin Fred, 21 juni 2009, middag en avond.

We zien Fred aanvankelijk temidden van een tiental vrouwen met hun kinderen, hij geeft zojuist een trotse Liesje een hand, met op haar arm een blozend Hollandse jongetje in boerenkiel. We zien ook de zwaar opgedofte Annewil en Wendela terug, met een nogal macho jongetje tussen hen in, zij bespreken de diverse gasten op de hun eigen wijze.

Er blijven nog steeds *meer* moeders met hun kinderen door het hekje de tuin in komen,

het wordt berstens druk. Er zijn zelfs ook een aantal allochtone moeders bij.

Dan zien we Leila met een mooie man en haar kind, zij overlegt even met Fred: haar boy -friend Ray wil een groupspicture maken. Zij loopt rond en groepeert iedereen om Fred die als een aartsvader (hij heeft tegenwoordig een baardje)

op een stoel in het midden zit, omringd door talloze kinderen en hun moeders. Naast Fred zit Heidi, zij houdt zijn hand stevig vast..

Het duurt even voordat iedereen op de juiste plek gedirigeerd is, maar dan is het zover.

Leila geeft een teken en haar boyfriend drukt af. Dan vraagt zij iedereen te blijven staan en begint zij te tellen. Er zijn totaal 48 wensmoeders met hun kinderen aanwezig en er bevinden zich ook nog 10 vrouwen die zwanger zijn dankzij Freds blijkbaar immens vruchtbare zaad..

Fred kan zijn geluk niet op. Hij schudt iedereen de hand, kust de kinderen, die soms als druiventrossen aan zijn sterke armen hangen. Er speelt een orkestje.

De beste manier om deze scene te verwezenlijken is een groepsimprovisatie die als een reportage met een *handhold* camera vastgelegd wordt.

De medewerkers, zowel de moeders als de kinderen, dienen zich goed in te leven in die zin dat zij allemaal familie van elkaar zijn, dus bijvoorbeeld adressen worden uitgewisseld, vriendschappen worden aangeknoopt, er wordt gehuild en gelachen.

Later wordt er tot in de kleinste uurtjes gefeest, gedanst, het feest eindigt met de polonaise en er wordt luidkeels "Het Lang zal hij leven gezongen" voor Fred..

Vooraf ook de kinderen zijn hier en daar bijzonder ingenomen met zoveel nieuwe broertjes en zusjes, andere trekken zich juist verlegen terug achter de rokken van hun moeders. Slotbeeld:

We zien hoe Fred Heidi, een kleine vrouw, een roodharige krullenbol, klaarblijkelijk zijn nieuwe vriendin, omhelst en langdurig kust.

Er wordt geapplaudisseerd.

Audiolas.

Scene 18

Locatie: treincoupe, internationale trein. Nacht.

Liefdesliedje uit het begin klinkt wederom.

Fred is op weg naar een grensplaatsje nabij Zwitserland, samen met zijn roodharige, hij is verliefd en heeft met Heidi eindelijk de ware gevonden.

Audiolas liedje.

Scene 19

Locatie: establishing shot van een houten chalet, tegen de grens met Zwitserland. Later int.

Ochtend. We zien Fred achter zijn vriendin door de sneeuw lopend bij het huis arriveren en naar binnen gaan. Heidi laat hem alles van het huis zien, in de badkamer blijft Fred heel even dralen, dan trekt zij hem mee naar de slaapkamer.

Door het zolderraam zien we even later hoe Fred zich naakt op Heidi, die ook naakt is, draait.

Audiolas liedje.

Scene 20

Locatie: woonkeuken in het huis van Fred in Almere. Ochtend.

Fred zit normaal te ontbijten en wordt opgebeld.

Heidi wil graag telefonisch internetten met haar nieuwe vriend via Skype.

F “Dag lieve Heidi.”

H “Dag lieve Fred.”

F “Ik heb jouw prachtliedje opstaan, meisje van me.”

H “Je hoort wel dat ik als zangeres heel klassiek geschoold ben..”

F “Ik ben juist zo dol op je stem. Moest je gisteren nog optreden? Heb je lekker geslapen?”

H “Niet zo goed, nee..”

F Is er iets?”

H “Eh..ik weet niet zo goed hoe ik het je moet zeggen.”

F “Liefje, je kunt mij alles zeggen, dat weet je toch?”

H “Natuurlijk, maar..”

F “Vertel het me maar.”

H “Het is...opnieuw een miskraam.”

(stilte).

F “Meen je dat, wanneer is..”

H “Gisterenavond laat.”

F “O mijn liefjie toch..ik kom nu naar je toe.”

H “Wil je dat? Kan dat wel Fred?”.

F “Natuurlijk. Ik wil verder met jou door het leven gaan.
Je bent mijn ideale vrouw.

(lange stilte)

Met of zonder kinderen.”

Audio: het liefdesliedje zwelt nu sterk aan.

Slotbeeld: De groepsfoto.

De aftiteling rolt over deze foto op het scherm.

Dood doet leven

Filmscenario over de Bevrijding

Alle handelingen en uitspraken van de personages in deze tekst zijn geheel en al fictieel.

Dood doet leven : tragi-komedie, tekst voor speelfilm

Copyright: Uitgeverij Partout Amsterdam 2010

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd zonder nadrukkelijke schriftelijke toestemming van de auteur.

Toelichting op het scenario en enige documentatie:

Geschiedenis van de Dood.

Bij wijze van geschiedschrijving: het filmscenario: “Dood doet leven”

De Bus uit Dachau.

Korte inhoud.

Lijst met geraadpleegde literatuur.

Lijst van geïnterviewden.

Lijst van personen die in de bus gezeten hebben.

Gedicht Ed.Hoornik

Geschiedenis van de Dood

Om onszelf werkelijk te doorgronden is het noodzakelijk onze eigen, meestal niet zo fraaie geschiedenis goed te kennen.

De menselijke geschiedenis is niet meer dan een keten, een aaneenschakeling van genociden.

Wij, mensen, moorden elkaar uit. Het is één groot inferno.

In crisis- en oorlogstijd wordt de ware aard van de mens zichtbaar; het kwaad schuilt in ieder mens.

Als een oorlog eenmaal aan de gang is krijgen we de wolf in ons te zien: homo homini lupus est.

Een losgebroken kettinghond, een opeenvolging van bloedige wraakzucht, een dolgedraaide carrousel van wreedheden.

In de Tweede Wereldoorlog kwam in de concentratiekampen regelmatig kannibalisme voor.

De geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog heb ik "vertaald" via mijn beeldend brein in het film -scenario van "Dood doet Leven", over de Bus uit Dachau.

Het betreft hier dus een voorbeeld van experimentele geschiedschrijving, zoals bijvoorbeeld de film Schindlers' List van Steven Spielberg ook te beschouwen is.

Bij wijze van geschiedschrijving: het filmscenario:
"Dood doet leven".

Voor u ligt de voorlopige opzet voor een lange speelfilm van 90 minuten met de titel "*Dood doet leven*".

Deze titel kan meerduidelijk uitgelegd worden.

Het is ieder jaar op 5 mei langer geleden dat de Bevrijding plaatsvond.

Er zal zonder twijfel telkens uitgebreid bij dat historische moment worden stilgestaan en tal van anekdotes uit die tijd zullen - altijd weer opnieuw - de ronde doen.

"The Year Zero is 1945, het jaar waarin de moderne tijd geboren werd" - aldus John Lukacs.

Voor de Nederlanders is 1945 een ondefinieerbaar jaar, een onbenoembaar tijdvak tussen een apocalyptische hongerwinter en een caleidoscopische lente. Een jaar van levenskrachtige vooruitzichten en van onmenselijke herinneringen, van afbraak

en vernieuwing, een jaar van Handvesten en Hiroshima, van geboortegolven en dodenvalleien, van wederopbouw en sluimerende KZ-syndromen. Het jaar van volksverhuizingen, waarin ook in het nog lang niet geordende Nederland van om en nabij de Bevrijding onvatbare anarchistische dingen gebeurden die zich voordien alleen in avontuurlijke jongensromans afspeelden.

Een gespleten werkelijkheid: aan de ene kant van het front was Nederland nog bezet (boven de rivieren) en leden vijf miljoen mensen nog onverminderd onder de Duitse overheersing, aan de andere kant werd hevig gevochten in het Duitse Ruhrgebied - het Duitse leger was daar ingesloten voor het nog niet gevallen Berlijn.

In de meeste gevallen is de Bevrijding dan ook geen moment van zorgeloze vreugde geweest. Bijna altijd werd ze beleefd tegen een achtergrond van verwoesting en dood.

Er was pijn en verdriet om het universele lijden om zich heen, om verloren familie, om eigen totale uitputting, men was te moe om het leven weer op te bouwen temidden van het puin. Dit geldt des te meer voor hen die de kampen overleefden.

"Wie eens gemarteld is blijft gemarteld worden, wie die kweelling heeft ondergaan, kan geen plaats meer vinden in de wereld, de gruwel niets te zijn geweest blijft branden. Het vertrouwen in mensen, door de eerste slag in je gezicht geschokt, door de marteling vernietigt, herstelt zich nooit." - aldus Jean Amery, Oostenrijks filosoof, door de Gestapo gemarteld.

De bus uit Dachau

Het verhaal van de bus uit kamp Dachau met zeventien ex-verzetsmensen aan boord

(o.a.: Teengs Gerritsen, Ed. Hoornik, Boebi Brugsma) is ook historisch maar vrijwel onbekend en wellicht juist exemplarisch voor die zo geroemde "Bevrijding".

Wanneer het gaat om de oorlog wordt ons nog steeds de mythe voorgehouden dat het hele volk in verzet kwam tegen de buitenlandse indringer.

In dit opzicht wil de film natuurlijk een eerbetoon zijn aan de kleine groep Nederlanders die zich daadwerkelijk verzet heeft. Maar het wordt ook hoog tijd om ons na ruim vijftig jaar te bevrijden van die andere mythe: dat het niet allemaal Helden, maar gewone mensen met zeer uiteenlopende politieke en geloofsovertuigingen die elkaar - soms op het miezerige af - te vuur en te zwaard bestreden.

Maar de film gaat vooral over hoe de toenmalige Nederlandse Regering de mensen die in het Verzet de kastanjes uit het vuur hadden gehaald en die nog in de Duitse kampen vastzaten, na de Bevrijding gewoon heeft laten barsten. Waar andere regeringen onmiddellijk overgingen tot repatriëring en hun verzetsmensen als helden terughaalden, liet de Nederlandse regering niets van zich horen. Ook toen een aantal van hen op eigen gelegenheid terugkeerde met hun bus "from Dachau to Holland" reageerde de Regering op de meest beschamende en botte wijze.

Ik citeer Fréquin die in de Gelderlander in mei '45 de Nederlandse autoriteiten aldus hekelde:

"Schandaal om Dachau. Er is geen hand, zelfs geen pink naar onze helden uitgestoken, die in den tijd dat ze afgebeeld en velen van hen vergast of gecremeerd werden, vanuit een veilige radiostudio dag in dag uit met een heroïeke stem bewierookt en tot voorbeeld gesteld werden, doch die men nu niet meer schijnt te kennen!" (Einde citaat).

Vanwege de gemoedsrust wilde men niet (al te lang) met deze mensen geconfronteerd worden.

Tenslotte is de film vooral het persoonlijke verhaal van de dichter Hoornaar, (geïnspireerd op de figuur van Ed.Hoornik) die een busreis maakt door het tegenwoordige Duitsland en zo op zoek gaat naar zijn kampverleden in (het museum van) Dachau.

Deze Hoornaar wordt - zoveel jaren na de bevrijding - geteisterd door een kampsyndroom.

Maar hij heeft ook een feilloos politiek instinct waarmee hij het herlevende en oprukkende fascisme in Europa herkent en letterlijk te lijf gaat.

Zijn pendant is de figuur van Janna Beck. Zij staat voor de tweede generatie die het allemaal niet meegemaakt heeft, maar wel wil weten hoe het echt geweest is.

Daarnaast wordt de bus bevolkt door de meest uiteenlopende en soms kleurrijke personages. Zij vormen een afspiegeling van de zo "verzuilde" Nederlandse samenleving: monarchisten, communisten, gereformeerden, katholieken etc.

Heeft de meerderheid van de Tweede Kamer gemeend een streep te moeten zetten onder het oorlogsverleden, met de vrijlating van de Twee van Breda, de film "Dood doet leven" beoogt dat verleden eens te meer te onderstrepen, maar niet alleen in historische zin.

Immers, de actuele ontwikkelingen in ons huidige tijdgewricht maken dat het heden weer dreigt te worden ingehaald door het zo schrijnende verleden.

Vandaar dat de optie van het maken van de "historische" film over dit onderwerp, als een documentaire, vervalt. Het is juist de vermenging van fictie en non-fictie die deze speelfilm zijn politiek actuele lading geeft: het hypocriete principe's-preken-geschrobde-stoepjes beleid nu ten aanzien van minderheden door een partij als "Leefbaar Nederland" is wat dit betreft exemplarisch.

Overigens moeten de historische gegevens die gebruikt worden wel kloppen.

Er is de nodige research gedaan. Van de mensen die in de bus hebben gezeten zijn nu nog een aantal in leven. Zij zijn zo uitgebreid mogelijk geïnterviewd om zo, via hen, aan zoveel mogelijk authentiek materiaal te komen.

Maar ook andere betrokkenen en deskundigen, onder wie Z.K.H. Prins Bernard, toonden zich bereid zich te laten interviewen, waarvoor ik hen op deze plaats wil bedanken.

De journalist W.L.Brugsma, - die zelf in de bus heeft gezeten, ging steeds meer als "consulent" fungeren, waarvoor ik hem helaas inmiddels postuum - zeer erkentelijk ben. Overigens stelde de heer Brugsma zich zeer loyaal op ten opzichte van een vrije cinematografische interpretatie van de gebeurtenissen. Voor deze research tekende mede Shanty van de Sande die ik vanaf deze plaats heel hartelijk wil bedanken.

Korte inhoud

De film is vooral het persoonlijke verhaal van de dichter Ted De Hoog, (geïnspireerd op de figuur van Ed.Hoornik).

Hij is exemplarisch voor de oorlogsgeneratie.

Aanvankelijk werkzaam bij het Algemeen Handelsblad, - de krant waar hij tijdens de oorlog (te lang) werkte, groeide Ted later via boodschappendienstjes uit tot een kleine verzetsman.

Hij werd echter opgepakt en keerde uiteindelijk gepokt en gemazeld terug als overlevende van kamp Dachau. Teddie wordt geteisterd door nachtmerries: hij heeft de slechte (en dierbare) herinneringen aan het kamp altijd weten te verdringen.

Ook de herinnering aan de Bevrijding en de terugtocht met de oude legerbus is vervaagd.

Zijn pendant is de figuur van Janna Beck, de dochter van ex-gevangene Beck.

Deze Janna vormt de schakel naar het heden, fungeert als intermediair voor de toeschouwers die van na de oorlog zijn.

Zij staat voor de tweede generatie die het allemaal niet meegemaakt heeft, maar wel wil weten hoe het werkelijk geweest is.

Temeer omdat zij ook nachtmerries heeft. Zij wil als historica promoveren op de figuur van haar vader Beck, de beroemde sociaal-democratische voorman, die in het kamp gestorven is (Wiardi Beckman). Deze Beck was destijds een intieme vriend van Teddie.

Janna, werkzaam bij de Stichting '40 - '45, organiseert een busreis naar museum Dachau met de ex-gevangenen die destijds als passagiers in de oude legerbus zaten.

De meesten worden vergezeld door familieleden.

Ook haar vriend, de Algerijn Mohand Hamour, reist mee.

Hij is filosoof en werkeloos. Hij legt zoveel mogelijk documentair materiaal vast op band ten behoeve van Janna's proefschrift.

Teddie De Hoog ziet niets in de opzet van deze busreis.

Maar hij maakt - op dringend verzoek van Janna, met wie hij bevriend is - toch de reis mee, door het tegenwoordige (!)

Duitsland naar museum Dachau om, samen met Janna en zijn

oude kameraden uit de legerbus, op zoek te gaan naar zijn kampverleden.

Een ex-capo van het KZ-Dachau, Dieter Both, brengt samen met zijn kleinzoon, de neonazi Wilfried Both, ook een bezoek aan museum Dachau.

In een zaal ontdekt Teddie via een foto de ware identiteit van Dieter Both: het komt tot een handgemeen met zijn fanatieke zoon Wilfried en een hartaanval brengt hem op de rand van de dood.

In het ziekenhuis van Dachau komt hij in een kolkstroom van herinneringen terecht.

Dieter Both zoekt hem op en wijkt niet van zijn zijde. Voor, tijdens, en na de operatie, beleven we het kamp, en het verhaal van de terugtocht van de oude legerbus uit Dachau: via het hoofd van De Hoog en via gesprekken.

De Hoog blijkt steeds meer een antiheld: uiteindelijk realiseert hij zich dat hij heeft weten te overleven ten koste van anderen, met name zijn kampvriend Beck.

Juist dit besef leidt tot zijn "wedergeboorte" en maakt tevens dat de toeschouwer - samen met hem - werkelijk iets van het verleden kan leren.

Lijst met geraadpleegde literatuur

De bus uit Dachau

Jos Schneider /Gijs van de Westelaken.

Het is maar tien uur sporen naar Berlijn

Mies Bouhuys over Ed.Hoornik.

De Gids

special bij het overlijden van Hoornik

Goethe in Dachau

Nico Rost

Europa Europa

W.L.Brugsma over oa Dachau

Voor altijd Dachau

Ed-Hoornik

De stem der Lage Landen

kampkrant uitgegeven na de bevrijding in Dachau

Dachau The official history 1933-1-945
 Paul Berber
 Deliverance Day
 Michael Selzer; The last hours at Dachau
 Hel en hemel van Dachau
 ds. J.Overduin
 Stemmen uit Dachau
 dr. Frans Govers. Over de repatriëring van gevangenen
 Dossier NN
 Don Bamberg. Nacht und Nebel
 Is dit een mens?
 Primo Levi over Auschwitz
 De verdronkenen en de geredden
 Primo Levi. Essays m.b.t. Auschwitz
 Arbeitslager Zement
 Florian Freund: Das Konzentrationslager Ebensee und
 die Raketenrustung
 Landgenoten! Radiotoespraken van Gerbrandy
 dr. L.de Jong.In de schaduw van gisteren
 H.M. van Randwijk.
 Perszuivering. De Nederlandse Pers 1344-1945
 Jan Driever en Jan Brauer
 Duitse honden bijten niet
 Wim Hazeu
 Tralievader
 Carl Friedman. Over vader met KZ-syndroom.
 ICODO foldermateriaal
 Dienstverlening Oorlogsgetroffenen
 Artikel: The price of heroism; veterans Dutch Resistance
 dr.W.Op den Velde, psychiater.
 Vrede is het alleen in de pauze.
 W.L. Brugsma.
 De Prins Gemaal
 Harry van Wijnen
 Het Duivelshuis.
 Harm Botje (over Algerije)

Lijst van geïnterviewden:

Boebie Brugsma (Bilthoven)
verzetssrijder en Passagier ("consulent" m.b.t. dit project)
Carel Steensma (Haren)
verzetssrijder en Passagier
Japie Van Mesdag(Nederh.t.B)
verzetssrijder en Passagier
Jan Kloostra (Eefden)
verzetssrijder en Passagier (alleen telefonisch)
Janus Ritter (Vorden)
verzetssrijder
Nel Lind (Utrecht)
verzetssrijdster
Mary Vaders (Beesd)
verzetssrijdster
Henk Sietsma (Lunteren)
verzetssrijder
Pim Boellaart (De Bilt)
vertrouwensman gevangenen (alleen telefonisch)
Alle bovengenoemden zijn allen ex-Dachauers.
Sommigen van hen hebben echter ook nog in diverse andere
kampen gevangen gezeten.
vervolgens nog:
Op den Velde (Amsterdam)
psychiater, gespecialiseerd in KZ-syndroom
Pim Van Lommel
cardioloog (telefonisch)
Mies Bouhuys (Amsterdam)
publicist en echtgenote Ed. Hoornik
Hanneke de Wilde (Almelo)
Stichting ICODO Dienstverlening Oorlogsslachtoffers.
Z.K.H. Prins Bernard (Soestdijk)
als Opperbevelhebber van de Ned. Strijdkrachten
In 1945

lijst van Personen die oorspronkelijk in de bus hebben gezeten:

- de Limburgse Priester Louis "Lowieke" van den Dungen
- de Noordhollandse garagehouder Frits Steen
- de oud-Spanjestrijders de broers Arie en Johan Klootra
- idem Piet Maliepaard
- de militairen Johan Post Uiterweer, Cas Vermeulen en Bram Wolff
- de student en maker van een illegale krant Dirk "Bekkie" de Loos
- de ijshockeyer en saboteur Hans Teengs Gerritsen
- de gereformeerde predikant Jannes van Raalte
- de links-letterkundige Nico Rost
- de dichterjournalist Ed.Hoornik
- de scholier en Engelandvaarder Jaap "Japie" van Mesdag
- de Amsterdamse losarbeider Freek Niemeijer
- de in Parijs door de Gestapo opgepakte Willem"Boebi"Brugsma
- de KLM--piloot en verzetsman van het eerste uur Carel Steensma
- de ambtenaar W.Eggink.

Ook als ik zorgeloos ben of loop te dromen,
naar vrouwen glimlach of in haar verzink,
kan onverhoeds weer de gedachte komen,
dat ik tot in mijn ziel toe ben verminkt.

Er rest mij niets meer dan het te beamen
of ik opstandig ben of radeloos;
de dood en ik, wij lopen altijd samen:
de spiegelruiten zijn genadeloos.

Ed.Hoornik

Dood doet leven

Filmscenario over de Bevrijding

*"Voorwaarde voor een goede komedie is dat het onderwerp
wezenlijk heel triest moet zijn. De mensen lachen omdat ze
denken dat het hun niet zal overkomen."*

Anton Tsechov

"Er is geen groter wellust dan te doden"
Slauerhoff in Djengis

FADE IN:

1. EXT. MUSEUMPLEIN - DAG.

(OFF MUZIEK)

Stralende ochtend. Op het museumplein staat een moderne touringcar klaar met RONKENDE MOTOR. De bus is halfvol. Buiten de bus staan nog groepjes PASSAGIERS bijeen, in levendig gesprek - handen worden geschud, blikken van herkenning gewisseld, soms klinkt luid gelach. JANNA BECK, reisleidster van de Stichting '40 -'45, beweegt zich van de een naar de ander, stelt mensen aan elkaar voor en zorgt ervoor dat de bagage ingeladen wordt. Haar vriend, een donkere jongeman, de Algerijn MOHAND HAMOUR, staat met een recorder om zijn nek, koptelefoon op zijn oren en een microfoon in de hand. opnames te maken van gesprekken.

HOOFDTITELS

Even later maant Janna de passagiers in te stappen.
Wanneer iedereen binnen is, kijkt zij op haar horloge en daarna om zich heen.
Uiteindelijk stapt zij zelf ook in.

2. EXT. MUSEUMPLEIN - DAG.

(OFF MUZIEK)

De bus vertrekt, maar stopt meteen weer, omdat TEDDIE DE HOOG, druk gebarend om de bus tot stoppen te dwingen, voor de bus gesprongen is. We zien hoe Janna de enigszins excentrieke Teddie (slecht in het pak, vlinderdasje) snel de touringcar binnentrekt.
Terwijl de bus weer optrekt zien we in het voorbijgaan Ted voorin de bus plaats nemen.

3. INT. TOURINGCAR - DAG.

(OFF MUZIEK stopt)

We zien Ted, zwetend van het haasten, achter zich opkijken naar Janna die in het gangpad staat, de boordmicrofoon in de hand. Tegenover Teddie zit, aan de andere kant van het gangpad, Mohand. Zijn microfoon in de richting van:

JANNA:

Namens de Stichting '40-'45, heet ik u allen van harte welkom op deze groepsreis naar Dachau. Mijn naam is Janna Beck en ik beschouw het als een hele grote eer U, ex-kampgevangenen van Dachau, te mogen begeleiden.

U kunt bij mij terecht met al uw vragen en problemen - Schroomt u niet dat te doen want daar ben ik voor ik weet uit ervaring dat deze reis op sommige momenten u buitengewoon zwaar zal vallen. . .

Terwijl Janna verder (OFF) uitlegt hoe het reisschema eruit ziet, zien we Teddie, achter Janna's rug om, naar Mohand kijken hoe die in de weer is met zijn microfoon en de juiste afstelling van de apparatuur-

MOHAND:

(ineens betrapt, fluisterend)

Wel opletten Teddie.

TEDDIE:

(buigt zich naar hem toe, idem)

Jij wil ook niets missen zo te zien.

MOHAND:

Beck had nu eenmaal een erg mooie dochter.

TEDDIE:

Zeker. In ieder geval haar stem -

Waarvoor is het?

MOHAND:

Janna's proefschrift over vader Beck - idee van Janna.
Janna heeft haar introductiepraatje afgesloten en komt naast Mohand zitten.

JANNA:

Zo Teddie, dus toch mee?

TEDDIE:

Op vakantie naar Dachau, kind, wat wil ik nog meer?

Hij geeft zijn oude bekende een speels tikje op haar wang en draait zich om, om te zien of hij verder nog mensen kent.

JANNA:

(tegen MOHAND)

Het is nu meer dan vijftig jaar geleden, en hij droomt er nog steeds van.

TEDDIE:

Schat, de oorlog is helemaal niet afgelopen.

Het begint allemaal weer opnieuw.

Vraag maar eens aan die Toeareg van je.

Blikwisseling Janna en Mohand.

JANNA:

Teddie, herken je eigenlijk nog mensen van vroeger uit het kamp?

TEDDIE:

Een paar van die ouwe koppen komen me ergens nog wel bekend voor.

JANNA:

Je geheugen is net een zeef - MEENT GELDERSEN ken je toch nog wel- En daar zit HAITINK, met dat ene been - En DON DEN BROEDER...

We zien deze heren vriendelijk knikken en zwaaien.

MOHAND:

Oude wolven worden blind.

JANNA:

We gaan in Dachau samen herinneringen ophalen, dan komt het vanzelf weer allemaal terug.

Teddie kijkt haar ineens aan.

TEDDIE:

Janna, mot dat nou echt?

Janna staart Teddie lang aan en knikt en staart naar buiten. Ook Ted staart naar buiten.

In zijn hoofd klinkt, OFF, heel zacht GERATEL van een mitrailleur.

Ineens begint Janna te grijnzen en wijst Mohand door het raam naar een tekst op een bunker die gepasseerd wordt -

JANNA:

Kijk Mohand: "ZIMMER FREI"

MOHAND:

Waarom heb je zo'n hekel aan Duitsers?

JANNA:

Jongen, ik ben Nederlandse!

Mohand kijkt haar niet begrijpend aan.

TEDDIE:

Snapt zo'n Toeareg niet.

Wij Nederlanders - ontlene onze identiteit aan de moffen door ze diep te haten.

MOHAND:

Ik begrijp jullie niet. Nog altijd met die oorlog bezig.

TEDDIE:

Ik probeer er wel van af te komen, te -

JANNA:

Relativeren?

Dat kan niet. Oorlog is totaal-

Neem ex-Joegoslavië. Het gaat ons allemaal aan.

TEDDIE:

(voor zichzelf)

Precies, allemaal.

MOHAND:

Door de splinter zien jullie de balk niet in je eigen oog.

Nergens hebben ze de Joden zo verkwanseld als in Nederland.

Janna kijkt Mohand strak aan.

Mohand staat op om mensen in de bus te gaan interviewen,

Janna staat op om hem langs te laten.

Zij gaat naast Teddie zitten. Zij pakt zijn trillende hand.

TEDDIE:

Neem me niet kwalijk, Janna, dat ik zo laat was. Ik heb
weer gedroomd van de hand met de lege soepgamel -

JANNA:

(fluistert)

Ik ook, Teddie, ik ook.

4. EXT. AUTOWEG - DAG.

Een aantal rijshots van de touringcar.

(OFF MUZIEK)

5. INT. TOURINGCAR - DAG.

(Audiolas MUZIEK)

TEDDIE:

Een baantje betekende extra soep.

JANNA:

Alleen de mensen met privileges konden overleven?

TEDDIE:

De prominenten.

JANNA:

Was dat geen collaboreren met de SS?

TEDDIE:

Maar wel met de beste bedoelingen.

Wij waren net dieren, duizenden muzelmannen die een keiharde strijd met elkaar voerden om de beste baantjes.

Door de sigarenrook krijgen we beelden te zien van:
drinkende, snoepende en keuvelende ex-kampbewoners.

TEDDIE:

(OFF)

Deze bus zit vol vegers, ketelwassers, nachtwakers,
beddenopmakers, luizen - en schurftcontroleurs,
Lagerpolitizisten, Block- en Stubealtesten -

Teddie weer in beeld, met bloeddoorlopen ogen:

TEDDIE:

Knechten van de knechten. Medeplichtig.

JANNA:

Lijkenpikkers -

TEDDIE:

Kunnen we wel terug, Janna, kunnen we wel terug?

6. EXT. GRENDOVERGANG - DAG.

De touringcar wordt tegengehouden door twee Duitse
DOUANIEREN. Routinecontrole. Mohand moet mee, ook Janna
en de chauffeur stappen uit, druk gebarend.

7. INT. TOURINGCAR - DAG.

Binnen raken de ex-KZers onmiddellijk in een levendig gezelschapsspel verwickeld:

MEENT:

Herr Hauptsturmführer...

ANDEREN nemen het over:

Jawohl. Herr Oberssturmführer.

Aber Herr Untersturmführer-Nein Scharführer..

Uberscharführer..Hauptscharführer..

Oberscharführer..Unterscharführer..

TEDDIE:

Rottenführer

GELACH.

8. EXT. GRENSOVERGANG - DAG.

Mohand, Janna en de chauffeur stappen weer in: de bus mag verder rijden.

De douaniers kijken vol verbazing de schaterlachende bus na.

9. EXT. AUTOBAHN / RASTSTATTE - DAG.

(OFF MUZIEK)

Rijshots van de bus.

De buschauffeur draait uiteindelijk de parkeerplaats van een Raststätte op, maar trapt dan ineens hard op zijn rem.

10. INT. TOURINGCAR - DAG.

Buiten de bus klinkt de harde stem van de DUITSER DIETER BOTH, die schreeuwt tegen zijn jonge herdershond die blijkbaar losgebroken is:

BOTH:

(OFF)

HALT, stehen bleiben!
Teddie zit ineens als verstijfd:
in zijn hoofd klinkt weer het GERATEL van de mitrailleur.

TEDDIE:
Hou me vast, Janna.

JANNA:
Niet zoveel dromen, Teddie.

TEDDIE:
Je hebt gelijk, de werkelijkheid is al mooi genoeg.

We zien door het raam hoe Both, samen met zijn kleinzoon
WILFRIED BOTH, de hevig blaffende herdershond in de
achterbak van zijn Mercedes Station opsluit.

11. EXT. RASTSTATTE - DAG.

Iedereen stapt uit. We zien Teddie langs de geparkeerde auto's
naar de WC 's lopen.
Ineens staat hij stokstijf.
Hij staart door het raam van de geparkeerde Mercedes.

12. EXT. RASTSTATTE - DAG.

(P.O.V. TED)

We zien door het raam van de auto een stapeltje vers geschoten
herten liggen, eentje bloedt nog uit zijn mond.
De hond BLAFT als een razende.

13. EXT. WC RASTSTATTE - DAG.

Audiolas GEBLAF.

We zien Teddie bang de WC binnengaan. Het zweet gutst van
zijn gezicht.
Ook Dieter en Wilfried Both gaan naar binnen.

14. INT. WC RASTSTATTE - DAG.

(Topshot) Teddie op de WC. Even later wordt er op de deur gebonsd door Wilfried die denkt dat Dieter achter de deur zit ...
Teddies gezicht is verwrongen van angst.
Maar hij vermant zich. Dan horen we hem roepen:

TEDDIE:
Heil Hitler!

Wilfried grijnst en roept terug:
WILFRIED:

BITTE SAUBER HALTEN JAH?

15. INT. RASTSTATTE - DAG.

Intussen plaatsen de andere passagiers bij de zelfbediening hun bestellingen:

MEENT:
Herr Ober, bitte ein doppel Korn!

VAN FEITEN:
und ein Radeberger Bier bitte..

HAITINK:
Bratwurst!

ANDEREN:
Schweinebraten mit Kartoffelknoschen..
Kartoffelpuree und Sauerkraut-und RotKohl

GELACH- We zien Teddie achteraan aansluiten.

TEDDIE:
(schreeuwt bijna)
Halb'Hahnchen!

Voor Teddie in de rij is een ongeveer 60-jarige vrouw, ROSA BOTH, haar dienblad aan het doorladen. In rap tempo:

ROSA BOTH:

Wij gaan altijd met de caravan naar Nederland, alleen is het brood er zo klef en het vlees te vet en de auto's te klein en de eieren te zacht gekookt en de kapper te ouderwets en....

Teddie, nog steeds geheel bezweet, kan zich niet langer inhouden en begint in zijn beste Duits te schelden:

TEDDIE:

Nee dan die pishokken hier in Duitsland en die plakkerige brillen niet te vergeten en die verdomd ondraaglijke stank die hier overal hangt: kom maar weer eens snel bij ons een frisse neus halen in Sjeveningen en. .

Janna weet hem net op tijd mee te tronen naar een tafeltje.

16. INT. RASTSTATTE - DAG.

Janna, Mohand en Ted aan een tafeltje. In een hoek zitten, druk gesticulerend, het echtpaar Both met Wilfried.

JANNA:

Schaam jij je niet een beetje?

TEDDIE:

Jawel.

MOHAND:

Er zijn toch ook goeie Duitsers?
Zoals Prins Claus.

JANNA:

Gaat het weer een beetje Ted?

TEDDIE:

Jawel.

Meent Geldersen komt naar hun tafeltje gelopen.

MEENT:
Ken je me nog?

Teddie is in gedachten verzonken en staart hem lang aan:

TEDDIE:
De Generaal!

Ze schudden elkaar langdurig de hand.
Meent wijst aan:

MEENT:
Wimpie is er ook en Haitink leeft ook nog steeds weliswaar
met een bal en een been-
En de broertjes Roodthart, weet je nog wel, die communisten.
En Don, beroemde Don den Broeder. En die twee oudjes daar
dat zijn geloof ik dominee Theo de Ware en Luwe van de
Dommel.

Teddie kijkt hem niet begrijpend aan.

MEENT:
Die Limburgse priester uit de dikke buikenbarak, weet je nog?

TEDDIE:
Het lijkt wel een reünie.

Janna komt hen ophalen. Ted geeft haar een arm.

JANNA:
Allemaal dankzij het intensieve graaf-
en spitwerk van je peetdochter...

MEENT:
Jammer dat de anderen er niet meer bij zijn.
Staal is dood. En Eikeboom. Boebi Brugman.

JANNA:
(terwijl zij Ted aankijkt)
En Beck.

MEENT:
Maar die was toch allang dood?
Vlektyfus, als ik me goed herinner.

JANNA:
(blijft Ted aankijken)
Beck stierf vlak na de bevrijding.

MEENT :
Klopt. Ik heb trouwens nog wat voor
je meegenomen voor je onderzoek over hem.

Ted schrikt.

17. EXT. PARKEERPLAATS RASTSTATTE - DAG.

(OFF MUZIEK)

We zien iedereen weer instappen. Ted schudt links en rechts
handen van oud-bekenden.
Meent en Janna zo te zien in druk gesprek, stappen als laatsten
in.
Rijshot.

18. INT. TOURINGCAR - MIDDAG.

In de bus zitten Meent en Eddie naast elkaar en aan de andere
kant van het gangpad Janna en Mohand. Meent heeft zojuist
heel voorzichtig een beduimd schrift uitgepakt uit een
oude krant.

MEENT:
Kijk Janna. dit had je nog van mij tegoed.
Een dagboek, in het kamp geschreven door Beck.

Er staat van alles in over je vader. Beck ging jammer genoeg te vroeg dood - ik heb van hem iets geleerd over de menselijke waardigheid -

Meent overhandigt haar het schrift. Teddie staart naar hem.

JANNA:
(leest voor)
DICHTER IN DACHAU
literatuur contra de werkelijkheid...

MEENT:
Wie een gedicht uit zijn hoofd kende, zoals Nico, kon een korst brood verdienen door het hardop voor te dragen.
Dichten leerde ie van jou, Ted-

MOHAND:
Het dier balkt zijn taal, maar de mens kan hem spreken.

MEENT:
Wie is hij eigenlijk, waar is dat apparaat voor?

JANNA:
Mohand is mijn vriend en Toeareg.

TEDDIE:
In die volgorde. Hij uit zich voornamelijk
in wijsheden der woestijn.

JANNA:
Mijn proefschrift gaat over Beck in Dachau. Daarom neemt Mohand zoveel mogelijk op. (bladert) Dit is fantastisch, Meent.

TEDDIE:
Mohand is filosoof en werkeloos.

MOHAND:
In die volgorde.
Nederland is erg trots op zijn academici.

TEDDIE:

Vooral die met een kleurtje.

MEENT:

Juist ja. Ted jij was toch ook dichter?

Schreef jij in Dachau geen poëzie?

TEDDIE:

Ik kon alleen nog maar denken als een dier: - ik w a s honger.

Dan is zelfs de poëzie gewoon onzin - zelfs het meest

belachelijke wat er bestaat. Homo homini lupus est.

Ted lacht en doet een wolf na.

MOHAND:

De mens is de mens een wolf.

JANNA:

Voor Beck gold dat anders niet.

Snelle blikwisseling tussen Teddie en Janna.

Meent staat op en gaat naar achteren.

De touringcar rijdt steeds dieper Duitsland in.

De meeste passagiers slapen.

Ook Teddie zet zijn stoel in de ligstand.

Door de radio klinkt zacht een Duitse SCHLAGER:

"... DUuuu, du bist alles in der Welt- DUUuuuu-

Hij neuriet de muziek zachtjes mee-

Janna glimlacht.

Ineens begint Teddie koortsachtig te praten:

TEDDIE:

(gesloten ogen)

..buis die water druppelt.. het niet delen.. want dan wil de hele

groep..later het verwijt: waarom *ik* wel en Beck niet?..

nagelaten daad.. niet gedeelde gamel water - als een floers

tussen ons..

JANNA:

Je hebt weer kamp, Teddie.

Was Beck jouw enige vriend?

Schaam je je omdat jij leeft in plaats van Beck?

TEDDIE:

..ik kan het niet uitbannen..je onderzoekt jezelf.. gaat op zoek naar herinneringen..ik hoop dat ik niets verdraai of camoufler..naar

JANNA:

Dat lukt?

EDDIE:

..ik ben zo vaak in overtreding geweest..ik heb mensen geslagen..

JANNA:

Daar had je dus nog de kracht voor?

Teddie kijkt haar strak aan.

TEDDIE:

Ik heb Beck van zijn plaats gedrongen. Ik heb zijn functie aanvaard.

JANNA:

Maar die is je toch ook aangeboden?

TEDDIE:

Ik heb een keer brood van hem gestolen. Ik wou hem er niet om vragen, want dan had hij me zijn laatste korst gegeven..

JANNA:

Zo zat het stuk nu eenmaal in elkaar, Teddie.

Dat was de regie, een hele strakke regie.

TEDDIE:

Ik kan het nog steeds niet bevatten, Janna..dat ieder mens de Kain is van zijn broeder? Is dat de universele betekenis van een mens, dat ieder van ons zijn naaste verdringt en in diens plaats leeft?

JANNA:

De schaamte heeft zich ergens diep in je kop genesteld als houtwurm en het knaagt dag en nacht.

Beelden van de slapende medereizigers.

TEDDIE:

Wie in leven bleven dat waren de slechtsten, de egoïsten, de collaborateurs,
de spionnen, de woestelingen, de hardvochtigen.

We zijn weer terug bij:

JANNA:

Dat was toch geen vaste regel.

TEDDIE:

.....maar toch wel regel.
Het tuig overleefde het.

JANNA:

Dus de besten zijn volgens jou allemaal dood?

TEDDIE:

Daarom ben ik altijd op zoek naar een rechtvaardiging.

JANNA:

Wat een dwangneurose.

TEDDIE:

..een voortdurende nachtmerrie die geen naam heeft.
Ineens met fonkelende ogen nu:

TEDDIE:

Het is een oerangst, die uit Genesis; de diep in ons allemaal levende angst voor het woeste en ledige heelal..verpletterd onder de geest van God, onbekend met de geest van de mens,

JANNA:

..nog niet geboren en nog niet gestorven.

Ja ja- ik wil slapen, Teddie, en niet steeds dromen.

20. INT. TOURINGCAR - SCHEMERING.

OFF klinkt via de autoradio gedempt de stem van een Duitse nieuwslezer. Het gaat over een aanslag op een Turks pension.

Janna zet nu ook haar stoel in de slaapstand.

Ted staart naar buiten, met een gepijnigde uitdrukking.

Door het raam zien we het "schuldige" landschap:

silhouetten van arbeidzame fabrieksschoorstenen, eenvormige nieuwbouwwijkjes, nostalgische vakwerkboerderijen -

Teddie heeft een vreemde glinstering in zijn ogen.

21. EXT. PARKING GASTHOF - AVOND.

De touringcar stopt op de parking van een Gasthof. Janna stapt als eerste uit, gevolgd door de anderen. Teddie staat even stil op de treeplank en staart Janna na die haastig door de deur van de ingang van de Gasthof verdwijnt.

Terwijl de bagage uitgeladen wordt door de chauffeur en Mohand, schiet hij Meent Geldersen aan:

TEDDIE:

Meent, wat heb jij Janna vertelt over Beck?

MEENT:

Ik heb haar verteld dat hij in Dachau de sociaal-democratische voorman was en hoe wij ons aan hem optrokken. Hij had zoveel ideeën over de nieuwe maatschappij na de oorlog, weet je nog..

TEDDIE:

Dat is alles? Wilde Janna niet nog meer weten?

MEENT:

Hij was toch onze Stubeschreiber?

Ik kwam er op een keer achter dat hij dat dagboek bijhield.

Later, in de bus terug, heb ik het van hem afgepakt, weet je nog
- hij was toen toch dood - ik wilde het graag bewaren...

TEDDIE:

Daar wilde Janna zeker alles wan weten?

Meent kijkt hem ineens indringend aan, een vreemde
uitdrukking in zijn ogen:

MEENT:

Zij studeert geschiedenis, is het niet?

Hij draait zich om en loopt weg - Mohand, die het gesprek
heeft gehoord, neemt Teddie mee onder de arm.

20. EXT. GASTHOF - AVOND.

De deur van de Gasthof zwaait weer open. Janna komt naar
buiten en even later verdringen de passagiers zich rondom haar.
Ook Teddie en Mohand voegen zich bij hen.

JANNA:

--- heel vervelend, dat er een slaappleats te weinig is
gereserveerd. Alles is vol..

Grote hilariteit en discussie.

JANNA:

We kunnen het misschien oplossen. Er staat nog een veldbad
op zolder. Wie van de heren voelt zich geroepen?

Mohand is er als de kippen bij.

MOHAND:

In de slaap zijn wij allen gelijk-
ik wil mij wel opofferen -

Gegniffel van de anderen. Janna glimlacht ook:

JANNA:

Goed, dan slaapt Teddie bij mij op de kamer.

en gaat op de voet gevolgd door het gezelschap weer naar binnen.

21. INT. TEUFELSKELLER GASTHOF - LATE AVOND.

OFF MUZIEK DUITSE SCHLAGER

Iets later.

Een plaatje met het jaartal: 1945.

Als de kamera uitzoomt zien we De Hoog kijken en wijzen naar het gewei c.q. de hertenkop van het blijkbaar in dat jaar geschoten hert. (Aan de wanden van de gelagkamer hangen nog tientallen geweien en hertenkopjes).

TEDDIE:

Zelf geschoten?

De BARMAN, een beminnelijke Duitser, buik over broekriem, antwoordt trots:

BARMAN:

En zelf opgezet.

TEDDIE:

Moeilijk zeker?

BARMAN:

Als je het eenmaal door hebt niet-
Wat wilt u gebruiken?

De SCHLAGER zoemt rond in het hoofd van Teddie.
Aan de bar hangen een stel "Lederhosen": de leren broeken van de Bayern hebben heel wat te torsen.

TEDDIE:
Bier, bitte.

22.INT. TEUFELSKELLER GASTHOF - LATE AVOND.
(Audiolas OFF MUZIEK)

Close-up van een reusachtige bierpul. In de uitzoom zien we hoe Teddie in het midden van de U-vormige bar gezeten, in een keer zijn glas leegdrinkt.

Naast Ted, zit Mohand (met zijn onafscheidelijke apparatuur) zwijgend aan zijn bier te nippen.

Op de barkrukken links van hen is Janna in druk gesprek met een handvol oud-Dachauërs. Onder hen Meent, Haitink, Don den Broeder en de gebrs. Roodthart. Achter enorme Pullen bier bediscussiëren zij de huidige toestand in Duitsland.

JOHAN ROODTHART:
Het zijn toch net apen.

ARIE ROODTHART:
..die rot Republikaaner . . .

JOHAN ROODTHART:
..vuile racisten..

ARIE ROODTHART:
..de Duitsers zullen het nooit leren.
ze verdommen het om hun Turken, die al twintig jaar hun plees
sauber halten, stemrecht te geven.

MEENT GELDERSEN:
..er zijn toch ook goeie Duitsers?
Het hoeft geen zin blijvend te haten... je moet
elke vijf jaar je vijandschappen herzien.

DON DEN BROEDER:

..als je de neonazi Arnulf Winfried Priem opbelt, klinkt er via zijn antwoordapparaat eerst een mars van de Waffen-SS, dan zijn stem die je beveelt een boodschap in te spreken, na de pieptoon: en dan ratelt door de hoorn de stoot van een machinegeweer..

Teddie schrikt even.

HAITINK:

Janna, staat de holocaust op zichzelf of zie jij, als "historica" een verband met bijvoorbeeld die gruwelijke benzinemoorden, zoals in Solingen?

Rechts naast hen worden de "Lederhosen" hoe langer hoe onrustiger en baldadiger. Woorden als:

"Salamizüchter, Makkaronifresser, Kameltreiber.
Spaghetti's, Hammelfresser..."

klinken steeds luider door de Weinstube, dwars door het verhaal van Janna heen.

JANNA:

Zover de geschiedenis reikt zijn er mensen met miljoenen tegelijk vermoord.

Het nationaal-socialisme was een slavensysteem, maar ook de Griekse beschaving berustte op slavernij: op Melos hield een Atheens leger net zo huis als de SS in de Oekraïne.

Links twee drie vier, het gebrul van jullie Capo's, is het ritueel gebrul van eeuwen. De Via Appia werd geflankeerd door twee hagen van duizenden gekruisigde slaven.

Ik heb echt heel weinig in te brengen tegen al die gruwelen: genocide is er altijd geweest.

MOHAND:

De vraag is of die er altijd moet zijn.

Aan de andere kant van Mohand begint een van de Bayers duidelijk dronken, het oude SS-lied te zingen:

BAYER:

Wenn's Judenblut vom Messer fließt,
da geht's noch mal so gut..

De Duitse barman buigt zich langs Mohand voorover naar Ted en begint op hem in te praten:

BARMAN:

..verdammt Asylanten: Duitsland zit toch tot de
nok toe vol met Muselmänner, schwarz' Affen,
Fidschi's (Vietnamezen) ...

Ted wordt lijkbleek:

TEDDIE:

Was möchten Sie -

sist hij en voordat iemand iets kan doen pakt Teddie zijn bierglas en smijt het de barman in zijn gezicht. De Duitser slaat vervolgens het bierglas stuk op de rand van het tafeltje, pakt Teddie vast en houdt het kapotte glas vlakbij de wang van Mohand, die net op tijd ontzet wordt door Meent Geldersen die de zaak weet te sussen door een rondje te geven. Teddie, Janna en Mohand druipen af.

23. INT. TRAP GASTHOF - LATE AVOND.

Janna praat zachtjes tegen Ted, om hem te kalmeren terwijl zij hem meeneemt, de trap op naar boven.

JANNA:

Stil maar. Teddie, het is nu voorbij. Rustig maar.

TEDDIE:

Nee Janna, het stopt nooit.

Er is altijd de wraak. De bloedwraak.
Eeuwige vetes, eeuwig geweld.

MOHAND:
Oorlog is een ongeneeslijke ziekte.
Welterusten Teddie.

Hij legt even zijn hand op de schouder van Ted, kust Janna en
gaat alleen verder de trap op naar boven.

24. INT. HOTELKAMER GASTHOF - LATE AVOND.

Eenmaal in de hotelkamer blijft de volkomen verdwaasde
Teddie midden in de kamer stokstijf staan:

TEDDIE:
Ik ben zo bang, Janna, zo bang..

Janna staart hem aan.

JANNA:
Ik ook, Teddie, ik ook.

25. INT. HOTELKAMER GASTHOF - NACHT.

Donker.
Teddie slaapt. Naast hem in het tweepersoonsbed ligt Janna en
staart in het donker.
Na een tijdje knipt zij het bedlampje aan, gaat overeind zitten
en gaat vervolgens stilletjes uit bed.
Zij gaat naar een tafel in de hoek, knipt een bureaulamp aan,
pakt uit haar tas het pakje van Meent en wikkelt het open.
Zij gaat aan tafel zitten, zet haar bril op en begint te lezen.

26. INT. HOTELKAMER GASTHOF - NACHT.

We lezen met Janna (p.o.v.) in het schrift mee:

6 maart '45

“T. de H. het Revier binnengeloost,
dus eindelijk weer gelegenheid elkaar uitvoerig te spreken.
Ik maak mij zorgen over hem: gezegd dat zijn denken zich de
laatste weken teveel met de Dood bezig houdt. Juist T. moet,
omdat hij dichter is, meer vertrouwen in het leven hebben en
dus ook in de toekomst.”

27. INT. HOTELKAMER GASTHOF - NACHT.

Janna bladert verder. Ineens verschijnt achter haar Teddie.

TEDDIE:
Wat doe je.

JANNA:
Bronnenonderzoek.

TEDDIE:
Dus Beck spookt ook in jouw hoofd rond.
Wat zoek je toch?

JANNA: (leest voor)
10 maart '45

“Veel gesprekken tussen mij en T.de H.” - dat moet jij zijn,
Teddie, "gaan over het samengaan na de oorlog van de sociaal-
democraten en de communisten. Mijn vriend T. de H." - zo
noemt hij jou, Ted – “weigert pertinent Marx' theorieën te
aanvaarden, iets dat mij tot razernij drijft. Hij is een gloeiend
bewonderaar van Bakoenin.
Een "eenheidsfront" zit er voorlopig niet in.”

Teddie slaat bladzijde om, leest over haar schouder hardop:

TEDDIE:
15 maart '45
“Vanochtend stond T. ineens bij de ingang van het Revier om
mij naar de Hongaarse arts te brengen. Hij waggelde op zijn
benen maar deed alle moeite om zich staande te houden. Aan

de krampachtige trek om zijn mond was te zien dat het hem de grootste inspanning kostte. Diagnose arts: vlektyfus (definitief). Maar T. zegt dat ik de Bevrijding wel zal halen. Meent stelt voor dat T. mijn functie overneemt."

Teddie stokt met lezen. Janna kijkt op:

JANNA:
Dat was je vergeten hè Teddie?

Janna leest verder:

JANNA:
"29 maart. Doden doden doden.
Ik mag de dood, die me hier elk uur, elk ogenblik op de hielen zit, niet m'n gedachtewereld laten beheersen, anders val ik hem zeker ten offer. Nu hij dagelijks om me heen waart is hij een oude bekende geworden, wat ben ik familiaar met hem!
Ik voel mij nu vrij, volkomen vrij en *gelukkig*."

TEDDIE:
(vervolgt)
"Ik zal dit gevoel van innerlijk vrij zijn later, als ik echt vrij ben, trachten te behouden."

Ted slaat een bladzijde om:

"Hoge koorts- mijn vriend T. heeft al twee keer bloed afgestaan - 300 cc - Hopelijk nu niet tevergeefs"

Hij stokt met lezen -
Janna kijkt naar hem: hij huilt.

JANNA:
Dat heb je me nooit verteld.
Mijn kleine held.

Zij begint nu ook te huilen. Ted pakt haar vast.

TEDDIE:

Zand erover, Janna.

Het is allemaal al zo lang geleden.

Je was nog niet eens geboren.

JANNA:

..en toch al gestorven.

Ik ben op 29 februari 1946 geboren, echt wat je noemt een schrikkelkind.

Ik groeide op met de lucht van verrotting en dood. Het hele huis stonk ernaar. Het dodenmasker van Vadertje Beck boven de schoorsteen staat in mijn geheugen gegrift. Wanneer jij weer eens op bezoek was wees je er altijd naar:

"Kijk Janna, dat is nu een echte held."

Maar wie was jij?

Ik begreep je niet, ik begrijp jouw verdriet niet.

TEDDIE:

De dood en ik wij lopen altijd samen..

JANNA:

..maar waar leef je dan voor, Teddie.

Waar leef ik voor?

TEDDIE:

....

JANNA:

Je moet me alles vertellen, Teddie, alles.

TEDDIE:

Dat kan ik niet.

26. INT. SPEISESAAL - OCHTEND.

Copieus ontbijt aan tafeltjes door groepjes uit de bus.

Janna en Mohand aan een tafeltje, stoel van Ted nog leeg.

JANNA:

Zand erover, zei hij. Hij houdt iets verborgen.

MOHAND:

De waarheid verandert voortdurend, net als de woestijn.

Teddie komt binnen. Zeer bleek, na een uitputtende nacht.

Janna en hij staren elkaar lang aan.

Hij schuift bij aan het tafeltje van Janna en Mohand.

TEDDIE:

Ik weet niet of ik nog wel verder wil, Janna.

JANNA:

Probeer het, Teddie. Ik wil je genezen.

TEDDIE:

Vanochtend herinnerde ik me een van de laatste dagen in Dachau, vlak voordat het kamp bevrijd werd. We stonden die dag al heel lang op de Appélplatz, minstens vier uur. We hadden het kamp zo kunnen verlaten, want de wachttorens waren onbemand. Fysiek waren er een aantal van ons nog steeds daartoe in staat. Maar feit is dat n i e m a n d van ons dat deed, omdat de bewakers diep in ons binnenste zaten. Zo sterk, dat we echte slaven waren geworden. Kun je je voorstellen hoe beangstigend die vrijheid plotseling was? Zo weinig was er nog van ons over-

JANNA:

Eet wat, Ted.

MOHAND:

De vijand is buiten, maar ook binnen.

29. EXT. PARKING GASTHOF - OCHTEND.

Mist. Voor de ingang van de Gasthof staat de touringcar klaar met draaiende motor.

Allen stappen in.

30. INT. TOURINGCAR - OCHTEND

Teddie en Janna naast elkaar in de bus.

Janna wijst Ted op een bord - "DACHAU 6 km".

Teddie glimlacht.

JANNA:

Je hebt niets gegeten.

TEDDIE:

En toch ben ik kotsmisselijk.

31. EXT. AUTOBAHN AFSLAG DACHAU - OCHTEND.

Mist.

Rijshot van de bus die afslaat richting DACHAU.

32. INT. TOURINGCAR - OCHTEND.

Teddie zit voorover in zijn stoel over te geven.

Janna buigt zich bezorgd over hem heen met in haar hand een kotszakje.

33. EXT. AUTOBAHN/TOURINGCAR - OCHTEND

Mist.

De bus stopt midden in het Zuidduitse landschap en Janna en Mohand helpen Teddie de bus uit om even wat frisse lucht te scheppen. De buspassagiers kijken toe.

Met een wijde boog gooit Teddie het zakje met kots in het langslopende riviertje.

TEDDIE:

..ze keken alleen maar naar ons. Ik weet nog dat ik dacht: ik moet er achter zien te komen waarom zij zo naar ons staren. Maar ik snapte er niets van.

Echt niet. En toen ineens sloeg zo'n Amerikaanse soldaat dubbel en begon over te geven. En toen ineens begreep ik het. Die Amerikanen keken vol walging naar ons. Ze gingen over hun nek van ons, ze moesten ervan overgeven.

Toen gebeurde er iets heel gek met ons, gevangenen.
We keerden ons van hen af.
Met de ruggen naar hen toe, kropen we dicht bij elkaar.
We wilden niet gezien worden, niet op die manier.
We schaamden ons kapot over onszelf.

MOHAND:

Zo moet Adam zich ook ongeveer gevoeld hebben.

34. EXT. TOURINGCAR PARKING MUSEUM DACHAU -
OCHTEND.

Mist. De touringcar draait de parkeerplaats op van Museum
Dachau. Op de voorgrond zien we Dieter Both met zijn
kleinzoon Wilfried uit de Mercedes Station stappen.

35. INT. TOURINGCAR - OCHTEND.

Mist.

Met een korte handbeweging maakt Ted de Hoog een kijkgat in
de ruit van de autobus die de parkeerplaats opdraait van
Museum Dachau.

We zien in de verte vaag de poort (P.O.V. TED).

36. INT. TOURINGCAR PARKING DACHAU - OCHTEND

Teddie ziet lijkleek nu en is klam van het zweet.

TEDDIE:

..hier ben ik dus al een keer doodgegaan, Janna, in Dachau..

37. EXT. PARKING DACHAU - OCHTEND.
(OFF MUZIEK)

Mist. De groep passagiers stapt uit. Ted is de laatste.
Hij blijft staan op de treeplank en bezielt de drukte om hem
heen. Overal staan bussen. Groepen SCHOOLKINDEREN
bewegen zich richting ingang.

De groep van Janna gaat op weg met Ted, moeilijk lopend, helemaal achteraan.

38. EXT- MUSEUM DACHAU - OCHTEND

In de drukte bij de ingang wordt Teddie van de groep gescheiden door Dieter met zijn kleinzoon Wilfried Both, die voor hem in de rij staan.

Ted wil alsnog zijn excuses maken voor het gebeuren in de Raststätte:

TEDDIE:

Entschuldigung..bitte..fur...

DIETER BOTH!

(breed lachend)

Schon gut!

Dieter laat Teddie beleefd voor gaan, Wilfried idem, maar met grote tegenzin, hij herkent Teddie wel ...

33. INT. AULA MUSEUM DACHAU - OCHTEND

In de hal wordt de groep van Janna toegesproken door een allervriendelijkste museummedewerker c.q. GIDS.

Teddie, nog steeds helemaal achteraan, debt zijn bezwete voorhoofd, terwijl hij wat probeert op te vangen van de

GIDS:

...in de hoek kan men de jassen in bewaring geven..er worden nummers uitgereikt - wilt u die goed bewaren alstublieft..voor koffie kan men straks terecht in de foyer – of men zo vriendelijk wil zijn mij maar te volgen, dan zal er eerst een rondgang door het kamp worden gemaakt ..er is straks nog genoeg gelegenheid om de belendende zalen te bekijken.

Terwijl de stem van de gids klinkt maakt Teddie zich los van de groep en gaat een belendende zaal binnen.

40. INT. ZAAL MUSEUM DACHAU - OCHTEND.

Teddie loopt peinzend langs vitrines met schoenen, brilletjes, babykleertjes, etc.

Een berg afgeschoren haar spreekt zijn stomme aanklacht tot de bezoekers.

41. INT. ZAAL MUSEUM DACHAU - OCHTEND.

Teddie staart (POV) naar bordjes als:

No. 13. Menselijk haar, door de Duitse textielindustrie in tijken verwerkt.

42. INT. ZAAL MUSEUM DACHAU - OCHTEND.

Even later - Ted staat bij een lampenkap van menselijke huid, wordt hij ingehaald door Dieter Both en diens kleinzoon.

Ted verwijdt zich naar de volgende vitrine en hoort Dieter het kaartje voorlezen :

DIETER BOTH:

No. 14. Menselijke huid, door de Duitse binnenhuisarchitecten in lampenkappen verwerkt.

WILFRIED BOTH:

Geeft wel mooi licht.

Dieter en Wilfried lopen door en komen nu naast Teddie staan die naar een foto staat te staren.

DIETER BOTH:

Begrijp je nu waarom ik je heb meegenomen, Wilfried?

WILFRIED BOTH:

Waar is die gaskamer nou, opa?

Dieter schudt zijn hoofd.

DIETER BOTH:

(fluisterend)

- menselijke as kwam in grote hoeveelheden uit de crematoria, tonnen per dag. Hier zie je de tanden en wervels er nog in zitten, Wilfried. Het was goed om er drassig land mee op te hogen, als isolatielaag in de houten gebouwen, of als fosfaathoudende kunstmest in de moestuin. Was ook heel geschikt om de Paden in het kamp mee te bestraten.

WILFRIED:

Waar sta jij?

Dieter buigt zich voorover naar de foto en op het moment dat hij zichzelf aanwijst krijgt hij een klap in zijn nek van Teddie. Er staat schuim op zijn mond. Wilfried trekt zijn mes en springt boven op Ted die achterover valt en hard neerkomt. Op het moment dat Wilfried met het mes wil uithalen, wordt hij door de toegesnelde Mohand in een houdgreep genomen. Grote consternatie onder de andere bezoekers. De nog half versuifte Dieter ontfermt zich over Teddie. Janna komt er bij. Wilfried en Mohand worden ingesloten door een grote groep van vooral schoolkinderen die opgewonden de situatie bespreken.

Dieter geeft Ted een hartmassage. Er wordt om een dokter geroepen.

43. EXT. KAMPPOORT MUSEUM DACHAU - MIDDAG.

Een lijkwitte Teddie wordt op een brancard naar buiten gebracht en door twee BROEDERS een ambulance ingeduwd. Janna stapt mee in.

De wagen scheurt met gillende sirene weg.

44. INT. AMBULANCE ONDERWEG - MIDDAG.

Teddie krijgt stroomstoten toegediend.

45. EXT. ZIEKENHUIS DACHAU - MIDDAG.

De ambulance stapt bij de ingang van het ziekenhuis Dachau. De brancard wordt er snel uitgehaald en direct overgenomen door VERPLEGEND PERSONEEL, onder wie SUZY, een donkere verpleegster. Men verdwijnt achter de deuren. Janna volgt.

46. INT. ZIEKENHUIS DACHAU GANGEN - MIDDAG.

Beelden van de brancard die in hoog tempo door de ziekenhuisgangen gereden wordt door Suzy. Janna volgt.

47. INT. INTENSIVE CARE (CCU) - MIDDAG.

De bewusteloze Teddie wordt op beademingsapparatuur aangesloten.
Er wordt door de dienstdoende DUITSE ARTS op afgemeten toon opdrachten gegeven in verband met de bediening van de medische apparatuur: monitor met ECG, etc.
Bloed wordt afgetapt.
Teddie even bij kennis, fluistert tegen Suzy:

TEDDIE;
.....ik ben terug uit het hiernamaals, ik ben allang dood,
ik ben al een keer doodgegaan in Dachau..

Hij sluit zijn ogen weer.

(FULL CLOSE)

FADE OUT.

Alle scènes die nu volgen spelen zich af in het hoofd van Ted de Hoog. In die zin is de verbeelding ervan niet (uitsluitend) "historisch" verantwoord.

FADE IN

48. INT. RAAM REVIER KAMP DACHAU - MIDDAG.

FLASH BACK (verder aangegeven met FB) 1945

Mist.

OFF MUZIEK:

Op de achtergrond klinkt hellemuziek: de FANFARE speelt vrolijke marsen en volksliedjes. Je kunt de muziek niet echt goed horen, wat doordringt zijn de stampende slagen op de grote trom en de monotoon klinkende bekkens, de melodieën komen slechts in verwaaide flarden over.

Een Babylon aan STEMMEN en TALEN. GEBLAF van honden.

Beeld van een beslagen raam in het Revier (dat is de Ziekenboeg).

Met een korte beweging van zijn hand maakt Ted een kijkgat in de ruit van het Revier:

we betreden het inferno van het kampleven (P.O.V. TED):

Tegenover het raam aan het prikkeldraad hangt een bord met doodskop en beenderen:

"Photographieren strengstens verboden".

Enkele GEVANGENEN rennen ineens langs het raam, in looppas.

Kaalgeschoren, uniforme kleding: zebrapakken, mutsen op, voetlappen, houten klompschoenen.

OFF klinken Duitse bevelen.

Op een verhoging in de verte kruipt een van de gevangenen met omlaag gestroopte broek over een bok om de "25 am Arsch" in ontvangst te nemen van een capo.

We vangen nog net de volgende dialoog op:

SLACHTOFFER:

Warum?

CAPO (BOTH):

Warum? Warum? Hier ist kein WARUM-

De Capo slaat met een bullepees uit alle macht in op de magere billen van de gevangene en telt de slagen - de gevangenen die rondom staan, tellen gelaten de slagen hardop mee.

49. FB I945. INT. REVIER KAMP DACHAU - MIDDAG.

OFF klinken de slagen, het tellen en het vrolijke gefluit van een kanariepiet.

We zien Teddie door het beslagen raam van het Revier naar buiten kijken.

Hij telt zachtjes mee.

Ted ligt zij aan zij met twee andere GEVANGENEN in een brits vooraan, bovenop een strozak.

Voeten van de een naast het hoofd van een ander.

Hij duwt de gevangene voor hem opzij: rug tegen rug doet hij zijn best een redelijk stuk strozak te veroveren, hij duwt met zijn achterste tegen de man achter hem, keert zich dan om en probeert hem weg te duwen, keert zich weer om en pakt de man voor hem bij de kuit en probeert die verder te leggen zodat hij diens voeten niet in zijn gezicht krijgt.

Uiteindelijk blijft hij half wakker liggen staren naar BECK die, - brilletje met een kapot glas op zijn neus - aan het bureau van de Schreibstube zit te werken. Boven hem hangt een zelfgemaakte kooi met de kanariepiet.

Beck kijkt ineens op, zet zijn brilletje af en komt naar Ted toegelopen. Teddie gaat - onder protest van de twee andere gevangenen - moeizaam in bed rechtop zitten.

TEDDIE:

(fluistert)

Both is weer es bezig.

Wat had die Pool op zijn kerfstok, Beck?

BECK:

Een halve aardappel gestolen.

Hoe is het met je voeten, Teddie, gaat het al wat beter?

Tijdens de nu volgende dialoog verwisselt Beck het "verband" om de voeten van Ted die open flegmonen heeft. Het nieuwe "verband" bestaat uit wc-papier.

BECK:

Teddie, luister. Ik heb vanmorgen met Both gesproken: die heeft vroeger de Christus gespeeld in de passiespelen van Oberammergau.

TEDDIE:

Both? Christus in Dachau!

BECK:

Jazeker, en onze Jezus speelt nu de rol van Capo!

TEDDIE:

En dat doet hij helemaal niet slecht.

OFF Het geluid van SLAAN stopt ineens.

TEDDIE:

God is dood, Beck. Die zou dit allemaal nooit goed gevonden hebben.

BECK:

Kop op, Ted. Ik heb tegen Both gezegd dat je complicaties hebt - je mag dus voorlopig in het Revier blijven.

TEDDIE:

Dank je, Beck. Hoe kan ik je bedanken?

BECK:

(indringend)

Als je hier na de oorlog geen gedichten over maakt, dan kijk ik je nooit meer aan.

Becks gezicht is vlakbij dat van Ted. Zijn brilletje weerkaatst het licht.

50. INSERT DODENMASKER

Becks gezicht gaat over in zijn dodenmasker.

51. INT. INTENSIVE CARE (CCU) ZIEKENHUIS
DACHAU - MIDDAG.

Teddie ligt aan de beademing.

VOICE OVER (stem van Ted):

"Wie is hij? denk ik, als hij door mij gaat, en voor mij is en in de spiegel staat, als ik zijn ogen zie, van bloed doorlopen."

52. FB 1945. INT. TOILET KAMP DACHAU - MIDDAG.

BOTH:

Aufstehen!

Teddie op het "toilet" (: een rij van 5 gore emmers met planken erop) - springt overeind -

Er ligt een GEVANGENE op de vloer, in zijn eigen drek.

Teddie staart ernaar, zijn broek op de knieën.

Dieter Both loopt op hem af:

BOTH:

Aufstehen!

Hij begint op de onderbuik van de gevangene in te trappen.

Zijn ogen puilen uit, kwijl druipt langs zijn kin. Both gaat door totdat niets meer beweegt.

BOTH:

Schlafen Sie gut.

Hij kijkt op naar Ted die nog steeds met zijn broek op de knieën staat –

BOTH:

(lachend)

Meine nicht, dass er der Erste ist, denn ich kaputhaue.

Raus!

Ted vlucht zo snel mogelijk naar buiten.

53. INT. INTENSIVE CARE (CCU) HARTCATHERISATIE
- MIDDAG.

OFF Gezoem.

Teddie slaat zijn ogen op. Janna buigt zich over hem heen.

JANNA:

Niet doodgaan in Dachau, Teddie.

Asjeblieft.

TEDDIE:

Bang ben ik, Janna, voor alles.

JANNA:

De capo?

TEDDIE:

Ik zelf...

JANNA:

Hier, bouillon.

Janna geeft hem heel voorzichtig wat te drinken.

54. FB 1945. REVIER KAMP DACHAU - MIDDAG.

HONGAAR:

Bitte noch ein bischen Suppe!

Teddie staat in tweestrijd bij een brits.

De Hongaar heeft een lege gamel in zijn hand.

HONGAAR:

Sie können später alles von mir haben, bei mir in Budapest; wohnen, essen, trinken. Sie dürfen auch mit meinen Töchtern schlafen: 17 und 19 Jahre, schöne Mädchen.

Ted kijkt snel om zich heen en geeft de Hongaar stiekem (extra) soep-

Om de hoek verschijnt ineens de capo.

Ted begrijpt dat er nog maar een mogelijkheid is: hij begint te schreeuwen en te slaan. Hij grijpt de Hongaar bij de kraag, slaat de gamel uit zijn hand, gooit de man hardhandig op zijn brits, waar hij languit blijft liggen. Dan wendt hij zich tot de capo.

TEDDIE:

(grijnzend)

Er fragte mir um noch ein bischen extra Suppe.

Both, de capo, glimlacht en knikt heel even, ten teken van goedkeuring en loopt verder.

Teddie staart naar de Hongaar, zijn hand bengelt over de rand van het bed, vlakbij de lege soepgamel.

55. INT. INTENSIVE CARE (CCU) - AVOND.

TEDDIE:

(sluimerend)

..er zijn geen twee partijen, er is geen scheidslijn tussen goed en kwaad.

Janna kust hem ten afscheid:

JANNA:

(fluistert)

Dag Teddie.

56. FB. 1945. LAGERSTRASSE PUFF KAMP DACHAU - AVOND.

OFF GEFLUISTER:

" Dag Teddie, Teddie."

Teddie strompelt langs de Puff, het bordeel.

Door de spleten van de barak wenken vrouwenhanden.

57. INT. INTENSIVE CARE (CCU) - AVOND.

OFF Audiolas STEMMEN

Teddie in slaap.

Een VERPLEEGSTER staat voorovergebogen over Teddie en probeert hem wakker te krijgen.

TEDDIE:

(lacherig, in half slaap)

Nein, nein. Heute nicht..

VERPLEEGSTER:

(Duits) Het spijt mij werkelijk u wakker te moeten maken, Herr De Hoog.

Hoe gaat het met de pijn op de borst? Morgen wil men opereren.

De operatie aan uw kransslagader heeft een goede kans van slagen.

Teddie, nog in een andere wereld, probeert overeind te komen:

TEDDIE:

Ich liebe dich...

De verpleegster legt hem behoedzaam terug in de kussens en bevochtigt zijn lippen met een natte washand.

58. FB. 1945. WASHOK KAMP DACHAU - AVOND.

Beeld van een buis die water druppelt dat opgevangen wordt in een gamel, die blijkt te behoren aan Teddie.

OFF klinkt de stem van Beck:

BECK:

Teddie. Teddie! Waar zit je?

Teddie weet niet hoe snel hij de halfvolle beker moet leegdrinken. Wanneer hij de beker leeg heeft, staart hij naar de tekst boven het wasbekken: "EINE LAUS - DEIN TOD!".

Beck steekt zijn hoofd om de hoek..

BECK:

Ted, waar zat je, wat doe je? Ik moet naar de dokter.
Jij moet mijn baantje overnemen.

TEDDIE:

Ik? Waar is de blokschrijver dan?

BECK:

Vlektyfus.

TEDDIE:

En de hulpschrijver?

BECK:

Ook vlektyfus.

In het bed boven de blokschrijver.

TEDDIE:

De blokoudste?

BECK:

In het Revier met tyfus.

TEDDIE:

De Stubenoudste?

BECK:

..in zijn hoek bij de kachel met vlektyfus.

TEDDIE:

en wat mankeer jij eigenlijk Stubenschrijver?

BECK:

Misschien wel tyfus?

Beck smijt de deur met een nijldige klap dicht.

59. INT. INTENSIVE CARE (CCU) - AVOND.

Teddie ligt met wijdopen ogen te staren.

OFF: de STEM van BECK.

BECK:

.....he Stubeschrijver, luister goed: ik heb boeken georganiseerd.

Literatuur contra de werkelijkheid..ik geef ze aan jou..

60. FB 1945 INT. REVIER DACHAU - AVOND.

OFF: GEZANG van de kanariepiet, GEKREUN.

In het Revier zit nu Teddie achter een stapeltje boeken bij kaarslicht aan het bureau van de Schreibstube te lezen (met boven zijn hoofd de kooi met de kanariepiet).

In het bed bovenop ligt nu Beck, hij is ziek.

In zijn hand klemt hij een schriftje: het dagboek.

Beck roept Ted bij zich.

BECK:

(fluistert)

We zijn eigenlijk geen mensen, Ted, kijk maar naar kinderen die bij wolven opgroeien. Dat worden dieren, geen mensen.

Van makelij zijn we dierlijk, met een klein stukje mens, het gaat er om wat we met dat laatste stukje doen.

Met een hand kun je slaan, maar ook strelen.

Teddie legt zijn hand op zijn gloeiende voorhoofd.

TEDDIE:

We zijn gevaarlijke wezens. Kijk maar naar Both-

BECK!

Teddie- als je taal gemeen hebt met elkaar, woorden, dan bof je. Wij kunnen van gedachten wisselen, overleggen, ons uiten.

TEDDIE:

Ik heb honger, Beck.

BECK:

(reciteert)

En ik voel mij als een vleermuis hangen
omgekeerd en voor mijzelf ten spot,
maar dan flakkert weer het zielsverlangen
en door 't donker fladder ik naar God.

En opeens verlies ik mijn natuur
enkel ziel ben ik en enkel vuur.

TEDDIE:

Mooi. Je leert het al. Probeer nu wat te slapen.

Beck draait zich om.

We zien hoe Teddie stiekem een halve aardappel onder zijn
stromatras vandaan haalt en snel in zijn mond propt.

61. INTENSIVE CARE (CCU) - NACHT.

In het half donker staat een schim naast het bed van Ted.

DIETER BOTH:

Schlafen Sie gut..

Het blijkt Both, met een bosje bloemen in zijn handen. Op het
moment dat hij zich omdraait om weer weg te gaan, zegt
Teddie, badend in het zweet:

TEDDIE: (Duits)

Bent u werkelijk Both, de Capo. Of droom ik nog?

BOTH:

Ik ben het, Dieter Both.

En u bent Ted De Hoog, ik herinner u mij nog goed. Ik moest en zou weten hoe u het nu maakte. Het spijt me dat ik u lastig gevallen heb..

Both maakt aanstalten om weg te gaan.

TEDDIE:

Blijft u nog even, alstublieft.

U moet mij vergeven, ik wist echt *niet* meer wat ik deed.

Wat deed u eigenlijk in het Museum?

BOTH:

Mijn kleinzoon Wilfried loopt als een kip zonder kop achter die neonazi's aan. Ik wilde hem laten zien wat er destijds werkelijk gebeurd is. Hij heeft geen idee waar het op uit zou kunnen draaien. Ik heb 12 jaar in de gevangenis gezeten na de oorlog, ik heb tijd genoeg gehad om erover na te denken (pauze).

Ik herkende u meteen in het Museum.

U heeft mij bij de bevrijding van het kamp het leven gered -

TEDDIE:

(staart hem lang aan)

En Beck herinnert u zich die nog?

BOTH:

Beck? Was dat niet uw boezemvriend?

62. FB 1945 EXT. LAGERSTRASSE - NACHT.

OFF: GEFLUIT van KOGELS en ONTPLOFFINGEN in de verte.

Op een bankje in de kampstraat bij een vuurtje zit Beck te kokhalzen boven zijn soepgamel. Teddie komt aanlopen met wat extra soep.

TEDDIE:
Het is behoorlijk vroeg voor een ontbijt.

BECK:
Mij hoor je niet klagen.

Hij drinkt gretig de lauwwarme vloeistof.

BECK:
(vervolgt)
Hee, er zit een aardappel in mijn soep!

TEDDIE:
Verdikke, een echte aardappel!

Beck breekt heel voorzichtig de aardappel in tweeën en geeft een helft aan De Hoog.

TEDDIE:
(vervolgt)
Dank je. Enige substantie, precies wat ik nodig heb.

BECK:
Weet je, ik denk dat dit ons laatste maal is als gevangenen. De volgende keer zijn we vrij. Hoor je die kogels. De Ami's zitten nu vlakbij.

TEDDIE:
Ik denk dat je gelijk hebt.

BECK:
Jij bent er niet echt blij mee.

TEDDIE:
Klopt.

BECK:

Je hebt weer kamp.

TEDDIE:

Laat me met rust, Beck.

BECK:

Als je mij maar niet ook ongelukkig maakt.

Both komt op een drafsje de hoek om, (met in zijn hand een telegram), hij heft dreigend zijn stok naar Beck:

BOTH:

(schreeuwt)

Jij hebt vlektyfus. Jij moet binnen blijven.

Beck krimpt ineen om de slagen op te vangen, maar Both is al doorgelopen.

63. INTENSIVE CARE (CCU) - NACHT.

Both is bij het bed van Teddie gaan zitten.

BOTH:

(Duits) Die enorme opwinding. Wat ging er gebeuren?

De meesten van ons konden zich niet voorstellen dat zij, als fervente capo's, n i e t gedood zouden worden.

TEDDIE:

Ik herinner me nog een discussie over hoe we bij de bevrijding de capo's moesten aanpakken..hoe waren die in al dat tumult te identificeren? Beck riep toen: Ik...zet die capo-kameraden in hun blote kont, dat valt zelfs in Dachau nog op.

Ze glimlachen.

BOTH:

De SS was voor liquidatie. van wie dan ook.

64. FB. 1945 INT. SS KANTOOR IN EEN KAMPVILLA -
NACHT.

OFF: GELUID VAN MITRAILLEURS IN DE VERTE.

Aan een lange tafel zijn een vijftal hoge SS-ERS en
commandanten van de WEHRMACHT de situatie rond kamp
Dachau aan het bespreken.

Geheel bezweet leest Both het telegram voor van Himmlers
(Operatie Wolkenbrand)

BOTH:

"Ubergabe kommt nicht im frage. Das Lager ist sofort zu
liquideren.

Kein Haftling darf lebendig in die Hande des Feindes fallen."

Sommigen (Wehrmacht) doen voorstellen tot overgave.

WEHRMACHT 1:

(Duits) ..het Derde Rijk is kaputt, nah?

WEHRMACHT 2:

Misschien is het beter het kamp over te geven? In elk geval
moet het crematorium worden opgeblazen.

WEHRMACHT 1:

Ook de kampadministratie moet vernietigd worden.

WEHRMACHT 2:

Die mogen de Geallieerden in geen geval in handen krijgen.

Anderen (SS) verdedigen de harde lijn:

SS-ER 1:

..mitrailleur erop zetten.

SS-ER 2:

..bombarderen..

SS-ER 3:

..vergassen..

Both luistert zwijgend toe.
De SS-er I ziet hem ineens staan.

SS-ER 1:
Sie dort, jetzt raus. Raus!

65. INT. INTENSIVE CARE (CCU) - NACHT.

OFF audiolas stem SS-er.

VERPLEEGSTER:
Raus, bitte!
Both wordt op indringende wijze verzocht de IC te verlaten.
Both staat op om afscheid te nemen, Teddie grijpt echter
in:

TEDDIE:
(Duits) Blijf Both. Dit is heel belangrijk voor mij.

De verpleegster loopt hoofdschuddend weg. Both gaat weer
zitten.

TEDDIE:
(vervolgt)
Ik zat namens de Nederlandse gevangenen in het Internationale
Comité. Iemand heeft ons toen net op tijd over operatie
Wolkenbrand ingelicht..

BOTH:
Dat was ik.

66. FB 1945 INT. REVIER - NACHT.
OFF GELUID FLUITENDE KOGELS en ONTPLOFFINGEN
dichterbij.

Teddie verpleegt Beck die rillend in zijn brits ligt:

BECK:
(koortsig)

Er zijn geen goede of slechte mensen. Alles heeft tegenkanten. We kunnen wel verlangen naar het paradijs, maar we moeten doorgaan op de weg die is ingeslagen. Dachau heeft ook zin, is onvermijdelijk, Ted.

TEDDIE:
Weldadig Dachau. Toe maar.

BECK:
Het gaat om eerbied.
Eerbied voor elkaar, voor de geschiedenis, voor de natuur, voor het bovenzinnelijke..

TEDDIE:
..voor God? Waar is hij dan, Beck, waar?

BECK:
Wij zijn tamelijk volmaakte wezens.
Kijk eens naar wat mensen allemaal kunnen. Dat is wonderbaarlijk.
Alles wat wij doen heeft aandacht, eerbied nodig.

TEDDIE:
Het einde is nabij, Beck.

BECK:
Geen einde. We zijn niet klaar met deze wereld. Er is teveel goeds in de maak.

OFF: ONTPLOFFING, dichtbij.

Both komt de barak in en wijst schreeuwend een paar gevangenen aan onder wie Ted.

BECK:
Du, du, du, mitkommen!

67. FB. 1945 EXT. TUIN KANTOORVILLA SS - VROEGE
OCHTEND.

OFF: AUDIOLAS ONTPLOFFING dichtbij.

Het gejack van SIRENES. Van tijd tot tijd klinkt het gebulder van KANONNEN en het geknetter van MITRAILLEURS.

Op bevel van opgewonden SS-ER'S zijn GEVANGENEN achterin de tuin van de kantoor van de SS, haastig bezig om de SS-administratie in de vorm van allerlei documenten te vernietigen door ze te verbranden in een groot olievat. Onder hen ook Ted. Capo Both houdt toezicht. Ted weet echter af en toe belangrijke documenten achterover te drukken. Both betrapt hem erop dat hij een aantal papieren onder zijn jas verstopt. De mannen kijken elkaar langdurig aan. Both onderneemt echter niets.

68.INT. INTENSIVE CARE (CCU) - VROEGE OCHTEND.

BOTH:
(Duits)
De dodenlijsten?

TEDDIE:
(knikt)

69. FB. 1945 VERVOLG TUIN.

Ted heeft vanuit de tuin van de iets hoger gelegen villa een goed uitzicht over het kamp.
P.O.V. Ted. Het kamp maakt een totaal verlaten indruk: hier en daar brandt nog een vuurtje.
NIEMAND te zien. (De gevangenen zitten in de barakken).

OFF: Opnieuw klinkt een sirene, maar nu aanhoudend.

Dan een benauwende stilte. Bij de ingang van het kamp wordt door een SS'er een witte vlag uitgestoken. Ook van de wachttorens wapperen nu witte vlaggen in plaats van de gevreesde hakenkruis vlaggen.

OFF: De stilte wordt verbroken door mitrailleur- en geweervuur, maar het klinkt nu vlakbij.

Het wordt vanuit de wachttorens beantwoord.
Een paar SS'ers op een motor met zijspan rijden voorovergebogen met grote vaart de poort uit.

70. INT. INTENSIVE CARE (CCU) - VROEGE OCHTEND.

BOTH: (Duits)

Als ratten verlieten die SS'ers het zinkende schip.
Ik heb me toen verstopt tussen de kolen.

Teddie staart hem aan.

71. FB. 1945 VERVOLG TUIN.

P.O.V. Ted. Vanaf de wachttorens wordt ineens geschoten, een neergeschoten SS'er valt uit een van de wachttorens, andere VIKING SOLDATEN komen met hun armen omhoog naar buiten, maar worden meteen neergeknald. Een overrennende GEVANGENE, wordt doodgeschoten door een SS'er vanuit een wachttoren.

Dan is het weer even stil.

Ineens verschijnt een jeep in de poort.

In de jeep turen een paar AMT'S gespannen naar de wachttorens, af en toe kort vurend.

Dan rijden achter elkaar vier, vijf jeeps het kamp binnen.

72. FB. 1945 INT. KOLENHOK - VROEGE OCHTEND.

Audiolas mitrailleurvuur.

We zien Both in doodsangst temidden van kolen.

V.O. de stem van Both

BOTH: (Duits)

..daar droom ik nog van, als ik ergens kolen zie begin ik over mijn hele lichaam te trillen, ik was liever dood geweest..

73. FB. 1945 INT. HET REVIER - VROEGE OCHTEND.

Teddie stormt hijgend het Revier binnen en loopt meteen naar Beck.

Ondersteund door Ted, gaat Beck naar het raam.

Ted veegt met een korte handbeweging de ruit schoon.

OFF: Dan begint het: een ORKAAN van geluid: het juichen, het schreeuwen, het lachen en het huilen, in en buiten de barak.

Beck pakt Teddie's hoofd en omhelst hem als een broer.

BECK:

..vrij Teddie, vrij!

Teddie ziet er uit als een zombie.

V.O.: de Stem van Ted (IC) tegen Both:

TEDDIE: (Duits)

Het mag vreemd lijken, maar wat ik voelde was een totale verslagenheid.

Dat ogenblik van bevrijding, waar ik drie jaar lang naar had uitgezien, gaf me geen blijdschap. Ik voelde geen enkele emotie.

74.FB. 1945 INT. HET REVIER - VROEGE OCHTEND.

SERGEANT:

Hello boys, here we are!

schreeuwt een AMERIKAANSE ZWARTE SOLDAAT in de deuropening.

Zeer groot, zeer gezond, zeer witte tanden.

Als eerste omhelst hij de broodmagere Teddie, en hij geeft Beck meteen een reep chocola.

SERGEANT:

(vervolgt)

You don't have to worry anymore.

Damned Hitler, God bless America.

Een PATIËNT laat zich uit bed vallen en wil de sergeant aanraken. Ted leidt hem van bed tot bed, men krijgt chocola of sigaretten. Nadat de sergeant een drietal PATIËNTEN omhelsd heeft, bemerkt hij ineens dat het broze lichaam van de MAN die hij op dat moment in zijn armen houdt, dood is.

De Amerikaan schudt - dit alles nog niet begrijpend - heftig zijn hoofd.

Teddie neemt hem mee de barak uit.

75. FB. 1945. EXT. KAMPSTRAAT VOOR HET REVIER - VROEGE OCHTEND.

Nauwelijks buiten, begint de Amerikaan te braken.

Teddie staat in de deuropening stokstijf naar hem te staren.

Dan loopt de sergeant naar de jeep, zijn CHAUFFEUR houdt de deur voor hem open, hij stapt in en steekt een sigaret op.

SERGEANT:

You there! You speak english?

TEDDIE:

Its a long time since I d smoke a lucky strike

SERGEANT:

Come her.

De chauffeur helpt Teddie in de jeep to klimmen en terwijl de sergeant een sigaret presenteert vraagt hij honderduit:

SERGEANT:

...what's your name?..which country? ...why are you here.. what did you do?..how many prisoners are there here in Dachau?

Ted geeft hem korte antwoorden -

OFF: hun stemmen, terwijl de jeep de kampstraat uitscheurt.
Vlak voordat de jeep de hoek omgaat horen we de sergeant nog schreeuwen:

SERGEANT:
Hitler? - Kaputt!

76. FB. 1945. INT. KOLENHOK - OCHTEND.
Both, zwart van de kolen, wordt ontdekt en uit zijn schuilplaats gehaald door twee GEVANGENEN (een van hen is Meent).

77. FB. 1945. EXT. VELDJE - OCHTEND.
Both wordt opgebracht door de twee gevangenen en op de grond gegooid naast een stel andere CAPO'S. Een razende Meent schreeuwt tegen hen:

MEENT:
Mützen ab-Mützen ab-

Ook Both krijgt klappen.
Twee GI's kijken lachend toe. Een van de capo's begint om genade te roepen.
Een van de GI's stapt op hem toe:

GI:
Du, Maul halten

Vlak voor de ogen van Both knalt hij de capo neer.

78. FB. 1945 INT. REVIER - OCHTEND.
Teddie is in vervoering en doet de PATIËNTEN verslag (alsof hij een sportwedstrijd verslaat):

TEDDIE:
...de Amerikanen gaan op de schouders: overal lachen en juichen en zingen: de Internationale, de Marseillaise, het Wilhelmus, Fransen, Italianen, Denen. Noren, Polen, Russen, Joegoslaven, Nederlanders, Belgen: het is een grote verbroedering - een kokende zee van nationaliteiten - op een

van de wachttorens verschijnt een kapelaan om God te bedanken, een hels carnaval breekt los, op alle Blocken worden door de gevangenen "georganiseerde" vlaggen en wimpels van allerlei nationaliteiten uitgestoken - het prikkeldraad wordt opengeknipt, de portretten van Hitler en Himmler gaan aan flarden - overal vechtpartijen en wraakacties, de sergeant schiet op mijn aanwijzing alle herdershonden dood - met tientallen tegelijk bestormen de gevangenen de barakken van de SS.. stofwolken van soeppoeder - een gevangene die een pot marmelade in zijn mond leeggiert - flessen met rum die rond gaan - een gevangene heeft een zak meel en omhelst die alsof het een vrouw is..

Ineens stukt Ted.

Applaus van de patiënten

Uitgeput gaat Teddie naast Beck zitten. Hij staart Beck aan.

OFF: Het geluid van een MITRAILLEUR.

79. FB 1945- EXT. VELDJE - OCHTEND.

AUDIOLAS MITRAILLEUR.

Op het veldje zijn de GI's bezig de gevangen genomen capo's met een mitrailleur een voor een neer te knallen, onder aanmoediging van de gevangenen, met name ook Meent.

MEENT:

Kill them. Kill them.

Ineens stuift het groepje uiteen. De jeep met daarin de sergeant en Ted stopt. Both is net aan de beurt. Op het moment dat de GI de trekker wil overhalen grijpt Teddie in.

TEDDIE:

Stop it.

De GI kijkt hem verbaasd aan, kijkt dan naar de sergeant.
Terwijl de mitrailleur gericht blijft op Both zien we Ted
opgewonden onderhandelen met de sergeant.
Uiteindelijk geeft de sergeant een teken en laat de GI zijn
mitrailleur weer zakken.

80. INT. INTENSIVE CARE (CCU) - OCHTEND.

BOTH: (Duits)

"Everything will be okay" zegt hij nog met een brede grijns en
hij slaat mij op m'n schouders.

TEDDIE:

Razend was ik. Ik weet nog dat ik dacht: het is allemaal
hetzelfde, het is allemaal voor niets geweest.

81. FB. 1945 INT. REVIER - OCHTEND.

Teddie bij het bed van Beck, huilend.

TEDDIE:

...een bloedbad onder de capo's.

en bij de muur lag een rij Nazi's..Beck echt, onafzienbaar. Er
was niemand meer om te doden, maar ze bleven maar roepen:
"kill them, kill them"

BECK:

Vergeef het hun, Ted.

82. INT. INTENSIVE CARE (CCU) - OCHTEND.

CARDIOLOOG:

Entschuldigung..

Both staat op en neemt snel afscheid.

Een groepje ARTSEN onder wie de CARDIOLOOG schaart
zich rondom het bed van Teddie. De cardioloog legt uit wat er
gaat gebeuren: operatie aan de kransslagader.

Hij geeft technische details. De artsen overleggen op hoge toon. De verpleegster geeft intussen een injectie in verband met de aanstaande operatie.

83. FB.1945 INT. REVIER -- OCHTEND.

Close-up van een naald in een been.

We zien in de uitzoom hoe Beck een injectie krijgt toegediend van een Amerikaanse hospik. Teddie kijkt toe.

TEDDIE:

We slepen je er wel door heen.

BECK:

Ik voel me net Lazarus, uit de doden opgewekt.

Ze glimlachen.

Beck moet overgeven.

84. INT. INTENSIVE CARE VOORBEREIDINGSKAMER - OCHTEND.

Teddie aan het spugen, terwijl Janna bezorgd over hem heen gebogen staat.

Mohand kijkt toe.

TEDDIE:

Ik ruik al naar de dood. Janna.

JANNA:

Doodgaan in Dachau is niks voor jou, Teddie.

Je overleeft het wel!

Janna en Mohand nemen afscheid.

Teddie wordt door de donkere verpleegster, Suzy, van de IC naar de OK gereden.

Koud zweet op zijn voorhoofd. Suzy praat opgewekt tegen hem.

SUZY:

U moet nu eenmaal nuchter onder het mes.

U zult wel erge honger hebben, maar..

TEDDIE:

In Dachau krijg ik altijd honger.

En dan droom ik van pannenkoeken met spek.

85. INT. OK (Operatiekamer) - OCHTEND.

Wanneer de brancard de OK indraait klinkt OFF een liedje:

"Wenn die Soldaten durch die Stadt marchieren öffnen die Mädchen die Fenster und die Türen.."

Medische handelingen.

Uiteindelijk krijgt Ted de narcose kap op en begint het aftellen.

Teddie probeert - met kap op - nog iets te zeggen, maar de narcotiseur vat het op als een reflex van verzet.

V.O. de stem van Teddie:

TEDDIE:

Ik wil naar huis. NAAR HUIS!

De narcotiseur telt rustig door.

FADE OUT.

FADE IN

86. FB. 1945 EXT. VELDJE KAMP DACHAU - OCHTEND.

AUDIOLAS: de STEM van de NARCOTISEUR al zachter.

Overbelicht. Een stralende lucht. In het gras op het veldje in kamp Dachau liggen Teddie en Beck op hun rug in de zon kauwend op grassprietjes.

V.0. de stem van minister-president Gerbrandy:

GERBRANDY:

Landgenoten, ge zijt vrij! Uw bevrijding is met bloed en zweet en angst en honger gekocht. Ge zijt vrij. Drink de beker der vreugde ten volle, maar vergeet het lijden, dat daarin vermengd is, niet! Laat ons gedenken temidden van de blijdschap de doden en doodgemartelden, die in bloedige strijd en in afschuwelijke foltering het zaad moesten zijn waaruit onze vrijheid ontkiemen kan. Ge zijt vrij om de terugkerende gevangenen en verbannen liefderijk in uw midden op te nemen. Immers, honderdduizenden aanschouwen deze dag van vreugde niet.

87. INT. OPERATIEKAMER - OCHTEND.

Medisch team klaar voor operatie. Narcotiseur knikt: ok.
(VAN OVERBELICHT LANGZAAM ZWART WIT,
FLASH BACKS 1945 BLIJVEN VERDER ZWART WIT)

88. FB. 1945. EXT. KAMP DACHAU - OCHTEND.

Teddie helpt Beck met opstaan.

We zien dat zij zich nog steeds achter prikkeldraad in het kamp bevinden. Zij lopen - Beck heel voorzichtig met krukken, over het veld richting SS-lager.

Onder deze beelden nog steeds de stem van Gerbrandy (V. 0.):

GERBRANDY:

Ge zijt vrij, om de waarheid te schrijven in uw bladen, zoals ge dat in uw ondergrondse pers meer dan vier jaar lang hebt gedaan. Volk van Nederland, ge zijt vrij! Leve onze Vorstin! Leve het Koninkrijk der Nederlanden!

Het Wilhelmus klinkt.

89. FB. 1945 EXT. SS-LAGER - OCHTEND.

AUDIOLAS WILHELMUS en weer, nu niet te verstaan,
GERBRANDY_

Teddie en Beck schuifelen door een straatje van SS-barakken. Hier en daar ligt nog een lijk van een SS'er die daags tevoren is neergeknald.

Een ligt dwars over de weg, een ander hangt half uit een venster.

Bij een van de villa's gaan de mannen naar binnen.

90. FB. 1945 INT. REDACTIEBUREAU - OCHTEND.

Op het vroegere kantoor van de SS zien we een geïmproviseerd "redactiebureau".

Teddie helpt Beck op een stoel en gaat vervolgens, zelf achter een typemachine zitten.

Een derde MAN staat verwoed te draaien aan een stencilapparaat.

91. FB. 1945 INSERT STENCILAPPARAAT.

We zien de koppen van de krant die gestencild wordt:
"De Stem der Lage Landen".

92. FB. 1945 INT. REDACTIEBUREAU - OCHTEND.

Beck dicteert terwijl Teddie typt.

BECK:

..zij die in deze strijd gevallen zijn in het harde leven van de concentratiekampen leggen ons de dure plicht op in praktijk te brengen wat wij in de kampen geleerd hebben, namelijk de voor het geluk en het welzijn van ons volk zoo noodzakelijke samenwerking van alle rangen en standen der maatschappij..

TEDDIE:

(neemt het over)

..gedelegeerden van alle naties verschijnen en hunkerend en verlangend kijken we uit of nu eindelijk ook een Nederlandsche regeeringsafgevaardigde op komt dagen om onze repatriëring ter hand te nemen..

BECK:

Wat is er toch fout. gegaan, Ted?

TEDDIE: (typt door)

Wat is er toch fout gegaan? Of laat men ons gewoon barsten?

Ze lachen.

93. FB. 1945 INT. MESS - MIDDAG.

AUDIOLAS Gelach.

Teddie zit aan de bar van een provisorisch ingerichte mess. Rechts van hem Bevers, de Amerikaanse commandant van de tankeenheid die Dachau bevrijd heeft. Links zit de vloeiend Engels sprekende Meent Geldersen.

Gelach.

BEVERS:

(Engels)

By the way, Mister Meent Geldersen, waarom is er eigenlijk nog steeds geen Nederlandse afgevaardigde gearriveerd?

Meent kijkt Teddie veelbetekenend aan.

MEENT:

Sir, we hebben geen enkel, maar dan ook geen enkel idee..

BEVERS:

Gentlemen, ik ben heel blij met het werk van de Nederlandse gevangenen. Uw hulp bij de opsporing van achtergebleven Nazi's was heel effectief.

MEENT:

En laten we ook de capo's niet vergeten; het was ons een groot genoeg om als kamppolitie op uw verzoek de capo's in te rekenen..

TEDDIE:

..en uw GI's hebben met hetzelfde genoeg toen maar meteen afgerekend.

Bevers en vooral ook Meent grijnzen.
Het ijs is gebroken.

BEVERS:

Gentlemen, rapporteert u maar.

MEENT:

Uw mannen hebben zoveel voedsel verspreid onder de uitgehongerde kampbewoners, dat tegen die plotselinge overdaad velen niet bestand bleken met als resultaat: enkele honderden doden.

BEVERS:

Juist ja.

TEDDIE:

Daarnaast heerst er op grote schaal vlektyfus en voorkomen moet worden dat gevangenen op eigen houtje het kamp verlaten.

BEVERS:

Maar ik ga ze niet tegenhouden, dat moeten jullie zelf doen.

Intussen schenkt Bevers hun borrels steeds bij.

MEENT:

Ook zwerven er nog flinke aantallen Duitsers in de omgeving van het kamp rond, soms verkleed in gevangenskleding, en alleen te herkennen door ons, de gevangenen zelf.

BEVERS:

Gentlemen, ik benoem u graag tot luitenant en verzoek u een speciale Politie-eenheid te organiseren, de "Guard Military Police"

MEENT:

The Flying Dutchmen.

Toast.

Ted, die jarenlang niet gedronken heeft, knikt en slaat ineens tegen de grond.

94. FB. 1945 EXT. INGANG KAMP - MIDDAG.

OFF: TROMPETgeschal.

Teddie, bloedend uit een hoofdwond, maakt het V-teken en salueert.

Bij de poort van het kamp neemt Meent zijn eenheid in ogenschouw: een zootje ongeregeld (HOLLANDERS) in zwarte pofbroeken, zomerjasjes en tunieken van Oostfront strijders. Meent ontvouwt een Nederlandse vlag. Dan zien we de BUS staan.

Het gaat om een door de Duitsers achtergelaten oude Mercedes.

Op de voorkant staat "The Flying Dutchmen"

MEENT:

Ingerukt!

De mannen begeven zich op een drafje richting BUS.

Terwijl de mannen instappen bevestigt Meent de vlag voorop de bus.

Dan draait de bus door de poort het kamp uit.

OFF klinkt vrolijke Amerikaanse MUZIEK.

95. FB. 1945 EXT. BOERDERIJ OMGEVING DACHAU - MIDDAG.

AUDIOLAS MUZIEK

De bus draait het erf op van een boerderij, er lopen talloze kippen op het erf.

Men stapt uit. Een BOER komt naar buiten en stelt zich eerst ferm op, maar nadat Meent een kip aan flarden heeft geschoten, richt Teddie op een koe.

Al heel snel wijst de boer dan naar de hooiberg. Een paar man doorzoeken de hooiberg en vinden twee doodsbanne VIKING SOLDATEN (Hitlerjugend).

De boer moet natuurlijk gestraft: terwijl Meent doorgaat met kippen af te knallen gaat Teddie met een paar man de boerderij binnen. Zij komen even later terug met een flinke wijnvoorraad, een bontjas en zilverwerk. De Vikings worden samen met de kippen en de rest van de buit ingeladen en luid toeterend vertrekt de bus.

96. FB. INT. HOSPITAALTENT - MIDDAG.

In een bed met heuse witte lakens in een hospitaaltent van de Amerikanen ligt de uitgeteerde Beck te luisteren naar de verhalen van Teddie en Meent, die hem proberen op te vrolijken. Zij kluiven onderwijl op een flinke bout.

TEDDIE:

..ineens een salvo: we zien een paard dat in de vuurlinie staat te grazen tegen de grond slaan.

MEENT:

"Vanavond vlees!" roep ik en we rennen naar het paard.

TEDDIE:

Opnieuw schoten. We laten ons op de grand vallen.

MEENT:

'Kont omlaag, - Ed!" zeg ik tegen hem -

.. als je tenminste nog van plan bent een familie te stichten. "

Het geratel van mitrailleurs is niet van de lucht.

TEDDIE:

We kruipen verder, decimeter voor decimeter scheert een vliegtuig over ons heen. "Straks gooien ze nog met bomme, zulle" jammert Luwe.

MEENT:

"..wij zullen vanavond vlees eten al is dit het laatste wat ik doe"
-roep ik.

Ted biedt Beck ook een stuk vlees aan, maar deze weigert.

TEDDIE:

(fluistert)

Dit is juist goed voor je, Beck.

MEENT:

Beck, echt, de kogels fluiten ons om de oren, en eindelijk komen we dus aan bij het kadaver.

De mannen krijgen er steeds meer lol in om het verhaal te vertellen.

TEDDIE:

"Geef je mes 's, Ted" zegt ie tegen mij, en samen met Eikeboom snijdt ie hele stukken vlees uit het paard alsof het om een bruidstaart gaat.

MEENT:

"Nog even wat vet Meent, anders kun je niet braden" roept Ted tegen mij.

We stoppen de hompen paardenvlees in onze jas, en we kruipen weer terug, weg uit de vuurlinie.

TEDDIE:

"Wie heeft het vet?" vraag ik eenmaal terug in het kamp. Luwe overhandigt me wat darmen en andere troep.

MEENT:

"Onmiddellijk terug, vet ophalen!" zeg ik tegen Luwe - hij kruipt in elkaar van angst en zegt dat hij zichzelf nog liever levend laat villen dan nog een keer die dodentocht te ondernemen.

TEDDIE:

Niemand blijkt er nog zin in te hebben. Dus hebben we besloten het vlees dan maar te koken in plaats van te braden.

Gelach. Teddie biedt Beck opnieuw een stuk vlees aan. Beck heeft zijn ogen dicht. Ted schudt hem wakker.

TEDDIE:

Beck? Luister je?

BECK:

(fluistert)

Ik ben moe, Ted, zo moe.

Teddie en Meent kijken elkaar langdurig aan.

97. FB. 1945 EXT. KAMPSTRAAT REVIER - AVOND.

Het groepje van de bus, The Flying Dutchmen, zit in een kring bijeen in het kampstraatje voor het Revier.

Vertrouwensman AGE BOLHUIS leidt de vergadering.

TEDDIE:

Waarom horen we niets uit Nederland?

MEENT:

De Engelsen, de Fransen, de Denen, de Noren, alle regeringen
zijn druk in de weer om hun mensen terug te halen...

TEDDIE:

En via de BBC hoorden we dat ze als helden worden
ingehaald!

Grote opwinding.

Age Bolhuis neemt het woord:

BOLHUIS:

Even stilte alsjeblieft! Ik heb een voorstel. Ik reis zo snel
mogelijk naar Nederland af met de volgende boodschap aan de
Nederlandse Regering (leest voor): ..wij doen een dringend
beroep op U als Nederlandse Regering er zorg voor te dragen
dat er zo spoedig mogelijk actie wordt ondernomen om de
benodigde transportmiddelen ter beschikking te stellen die
nodig zijn om de zes- a zevenhonderd Nederlandse politieke
gevangenen vanuit kamp Dachau te repatriëren.

Warm applaus.

98. FB 1945 EXT. RIVIERTJE BUITEN KAMP -
OCHTEND.

AUDIOLAS APPLAUS.

Er ontploft een granaat in water.

Even buiten het kamp bij een riviertje zit het groepje
Hollanders in hun handen te klappen uit bewondering voor
MEENT en TEDDIE die in de beek aan het vissen zijn op forel
met behulp van handgranaten (van de Amerikanen gekregen).
Bij iedere ontploffing stijgt opnieuw applaus en gebrul op.
Even later brengen de mannen handen vol dode vis op de
kant. De groep zit om een vuurtje: men eet forel!
De bus staat op de achtergrond.
Tijdens het schoonmaken en braden van de vis wordt de
situatie opnieuw besproken.

TEDDIE:
Hoe lang is Bolhuis nu al weg?

MEENT:
Drie weken!

TEDDIE:
En nog laten ze niets van zich horen. Laten we zelf de
terugtocht organiseren.

MEENT:
Hoe dan?

TEDDIE:
Met de bus natuurlijk!

Algemene instemming.

MEENT:
Ik zal bij de Amerikanen proberen de legerbus los te weken.
Alleen, honderden mensen willen natuurlijk naar huis, duidelijk
is dat niet iedereen mee kan, er zal geselecteerd moeten
worden. Ik stel voor: alleen de Flying Dutchmen.

Applaus.

TEDDIE:
Maar Beck dan?

29. FB 1945 INT. HOSPITAALTENT - OCHTEND.

We zien Beck met grote ogen kijken naar Ted.

TEDDIE:
Jij gaat mee, Beck, in plaats van mij.

BECK:
En jij dan?

TEDDIE:
Ik red me wel.

BECK:
Het is toch niet..

TEDDIE:
Nederland heeft jou nodig.
We moeten een nieuwe maatschappij opbouwen, Beck. Dat kan
niet zonder jou en jouw ideeën.

Beck huilt.

BECK:
Ik weet niet of ik er de kracht nog voor heb..

TEDDIE:
Het moet, Beck, het moet.

De mannen omhelzen elkaar.

100. FB. 1945 EXT. POORT KAMP DACHAU - OCHTEND.

OFF Vrolijke Amerikaanse MUZIEK.

Een huilende Teddie staat te zwaaien naar de oude
Amerikaanse legerbus die rammelend voorbij komt rijden en
onder de poort van kamp Dachau wegrijdt.
"From Dachau to Holland", staat op de zijkant van de bus
geschilderd. In een flits zien we Beck zwaaien.
Dan rent Teddie ineens achter de bus aan, hij weet nog net het
laddertje achterop de bus te grijpen.
We zien hoe hij zich op het dak van de rijdende bus vastklampt
tussen de bagage.

101. FB 1945 EXT. BUS ONDERWEG - MIDDAG.

AUDIOLAS MUZIEK

De bus stopt bij een kapotte wegwijzer. Meent stapt uit en ontdekt Teddie bovenop het dak van de bus. Ook de anderen komen nu de bus uit. Gejoel en gelach.
Ted mag natuurlijk meerijden en iedereen stapt weer in.
Sputterend en knallend zet de oude bus zich weer in beweging.

102. FB. 1945 INT. BUS ONDERWEG - MIDDAG.

AUDIOLAS MUZIEK.

De stemming is uitgelaten.
STAAL aan het stuur, met naast hem Meent als reislijder en commandant van de bus. Don den Broeder begint op een oude accordeon te spelen. Wimpie van Feiten valt hem even later bij op zijn trompet. Het zeer uiteenlopende gezelschap, (monarchisten en communisten, gereformeerden en katholieken etc), kan het vooralsnog uitstekend met elkaar vinden.
Een fles rum gaat rond.
Achterin de bus zet het COCKTAIL TRIO van militairen het Wilhelmus in, al snel onder begeleiding van Den Broeder en Van Feiten.
Iedereen zet het op een brullen.

103. FB. 1945 EXT. BUS ONDERWEG - MIDDAG.

AUDIOLAS Het WILHELMUS.

Sequens van beelden van de BUS die door Duitsland rijdt.
Een groepje vluchtelingen, dat langs de weg loopt, kijkt de slingerende en zingende bus verbaasd na.

104. FB. 1945 INT. BUS ONDERWEG - AVOND.

OFF Levendige DISCUSSIE

Ted krijgt de fles rum aangereikt.
Nadat hij een reuzenslok genomen heeft, begint Beck, die ziek naast hem in het gangpad ligt met gesloten ogen ineens tegen hem te praten:

BECK:

Laat ze toch gewoon, Ted. Laat ze eerlijk zijn - een blad voor de mond is een gevaarlijk ding.

TEDDIE:

De meesten hebben een heel duidelijke mening, er zijn er maar zo weinig die twijfelen...

BECK:

Maar het is zaak dat we een overtuiging vormen..

TEDDIE:

Hoe kom je aan een overtuiging?

BECK:

Door veel met elkaar te spreken.

Waarom zou een communist niet kunnen spreken met een Oranjeklant, waarom een Katholiek niet met een Protestant, waarom een blanke niet met een zwarte? Wij moeten elkaar leren kennen anders ontstaat er wantrouwen en wantrouwen brengt vroeg of laat de strijd. Nu kunnen we nog praten. Om samen de waarheid te zoeken.

TEDDIE:

Bestaat de waarheid?

BECK:

Die bestaat.

(ineens fluisterend)

Afgesneden van zijn religieuze transcendente wortels, is de mens verloren. Alles wordt dan gevoelloos, absurd, nutteloos.

TEDDIE:

Volgens mij moeten we het zelf doen, Beck.

BECK:

Wie zijn wij dan wel?

Ze staren elkaar lang aan.

Ted trekt zorgzaam de deken over de rillende Beck.

105. FB. 1945 EXT. DORPSPLEIN - AVOND.

(BEELD LANGZAAM ROOD)

De zon gaat onder. Rode gloed.

Dorpje in Zuidduitsland. De bus stopt op een dorpspleintje.

Het ziet er geheel en al verlaten uit, er liggen lijken.

Meent stapt uit om de weg te vragen.

Hij gaat een huis binnen en even later komt hij terug met twee

DUITSE VROUWEN van een jaar of vijfentwintig.

Meent neemt hen jammerend mee de bus in, om de weg te wijzen.

106. FB. 1945 INT. BUS / ONDERWEG - AVOND.

Terwijl de ene boerin Meent de weg wijst, vertelt de andere wat er gebeurd is.

DUITSE BOERIN: (Duits)

De Russen zijn langs geweest. Alle nog levende Duitse mannen zijn doodgeslagen. Alle meisjes en vrouwen tussen de tien en tachtig zijn verkracht, wij zelf gingen van hand tot hand. Alles van waarde hebben de Russen op hun huifkarren meegenomen: er is niets meer.

De eerst nog zo vrolijke mannen in de bus luisteren aangeslagen naar het verhaal.
Stilte.

MEENT:

Ik kan niet zeggen dat ik veel respect heb voor onze Russische bondgenoot.

De gebrs. Roodthart worden zo nijdig als een spin:

ARIE:

Wat denk je wel wat die stinkmoffen in Rusland hebben uitgehaald? Zij krijgen nu een koekje van eigen deeg. Wat mij betreft krijgen die Duitse wijven nu binnen negen maanden een klein Rusje.

JOHAN:

Dan is ook meteen het rassenprobleem waar Adolf zich zo'n zorgen om maakte de wereld uit!

Stilte.

Beck staart naar de boerin.

De bus draait een bocht om en staat dan ineens stil.

OFF: GESCHREEUW.

107. FB. 1945 EXT. ROADBLOCK - AVOND.

De bus wordt aangehouden bij een roadblock.

Twee vervaarlijk uitziende RUSSEN, met pistolen in de aanslag, stappen de bus in.

Even later gooit de ene Rus lachend de Duitse boerinnen uit de bus, onder bedreiging van het pistool en al trappend en slaand, worden de vrouwen afgevoerd.

Ook de mannen in de bus moeten uitstappen.

108. FB. 1945 INT. BUS ROADBLOCK RUSSEN - AVOND.

Meent en Teddie zijn in de bus achtergebleven en in heftige discussie met de Rus (in het Duits):

MEENT:

In Holland hebben wij grote bewondering voor wat het Rode leger heeft gepresteerd in deze oorlog.

TEDDIE:

...en daarom is het voor ons onbegrijpelijk dat een heldhaftig leger als het Russische zich vergrijpt aan Duitse vrouwen...

Ineens klinkt de scherpe stem van Beck die in achterin het gangpad ligt.

BECK:

...weerloze weduwen! Het is een schande!

Laat die vrouwen gaan... schaamt u zich niet...

De aderen op het voorhoofd van de Rus beginnen nu te zwellen.

Met zijn pistool zwaaiend, komt hij op Beck af.

Hij richt zijn pistool op Beck.

BECK:

Wij zijn allemaal mensen.

Ook de Duitsers, wat zij ook gedaan hebben. We zijn mensen, we hebben de mogelijkheid gekregen om te denken, om te lachen. We zijn geen dieren. We kunnen elkaar vergeven. Wij hebben taal, wij kunnen elkaar begrijpen. Ik smeed u: stel een daad. Wees een mens, laat die vrouwen gaan.

RUS:

(schaterlachend)

Ik ga hen verkrachten. Ik ga hen doden.

BECK:

De grootste schoften hingen aan weerszijden van Jezus aan het kruis...

Moge God het u vergeven...

RUS:

God? Weet u hoe ze mij hier in Duitsland noemen? "Der rote Teufel"

En weet u ook waarom? Omdat ik elke Duitser die mij voor de voeten komt naar de hel stuur. Hiermee.

Hij richt de revolver op het voorhoofd van Beck.

RUS: (schreeuwt)

En weet u ook waarom ik dat doe? Omdat SS'ers mijn vrouw hebben verkracht en daarna hebben vermoord. Omdat diezelfde SS'ers mijn twee zoons en mijn dochtertje ondersteboven hebben opgehangen aan een boom in de tuin en mijn kinderen als schietschijf hebben gebruikt. Daarna hebben ze mijn huis in Smolensk in de fik gestoken. Ik heb niets meer. Ik wilde eerst ook dood, maar ik heb me bedacht. Ik wil blijven leven om wraak te nemen. Dat is het enige waarvoor ik nog leef, begrijpt u?

Teddie wil ingrijpen en pakt de hand van de Rus. Er ontstaat een handgemeen.

Dan gaat de revolver ineens af. Beck zakt langzaam naar achteren.

RUS

Tovarisich.

Hij glimlacht droevig. Teddie staart naar Beck.

De Rus staat op.

Meent en hij kijken elkaar lang aan.

RUS:

Tovarisich.

Hij draait zich om en loopt de bus uit.

Teddie in zichzelf gekeerd, als in trance.

Dan kijkt hij op en kijkt naar Meent. Meent pakt het dagboek dat op Becks schoot ligt, knikt heel even en loopt dan ook naar voren.

Even later komen de andere mannen de bus weer in.

Ze staren naar Beck en Teddie.

Meent geeft bevel om door te rijden.

109. FB. 1945. ROADBLOCK - AVOND.

Wanneer de bus weggrijdt zien we nog net hoe de Rus naar buiten komt met de twee Duitse boerinnen.

Hij geeft hen een duw en laat hen gaan, terwijl hij de bus nastaart.

(HET ROOD VERDWIJNT WEER)

110. HEDEN INT. INTENSIVE CARE (ICU = Postoperatie) - NACHT.

Teddie ontwaakt uit de narcose. Hij zit gekoppeld aan allerlei controleapparatuur.

Hij heeft last van het licht en knippert onrustig met zijn ogen.

111. FB. 1945 INT. BUS ROADBLOCK AMERIKANEN - NACHT.

Voorin de bus schijnt het felle licht van een zaklantaarn.

Teddie schrikt wakker.

Daarachter vaag een gezicht dat blijkt toe te behoren aan een AMERIKAANSE OFFICIER die felle bevelen snauwt.

AM. OFF.:

(Engels)

Iedereen onder de bank liggen... Zo snel mogelijk naar de overkant rijden... Wij zullen de Baileybrug fel in het licht zetten en dieptebommen laten ontploffen om saboteurs af te schrikken....Go!

De legerbus zet zich in beweging, iedereen duikt onder zijn stoel.

Lichtflitsen schieten door de bus: we zien heel even hoe Ted op de grond van de bus ligt, met zijn hand drukt hij de ogen van Beck dicht.

Hij zegt iets tegen Beck, maar we kunnen hem niet verstaan.

OFF Daverende KNALLEN.

112. HEDEN INT. INTENSIVE CARE (ICU) - VROEGE OCHTEND.

AUDIOLAS: Daverende KNALLEN van de dieptebommen,
even later het RATELEN van de Bailybrug.

Een hand wrijft het voorhoofd van Teddie die baadt in het
koude zweet. We zien Janna die over Teddie heengebogen
staat. Teddie begint ineens te schreeuwen.

TEDDIE:
Beck. BECK! We gaan naar huis...

JANNA:
Teddie. Ik ben het. Janna.
Mohand is er ook.

Ted zakt weer terug in de kussens, zijn hoofd draait heen en
weer.

113. FB. 1945 EXT. BUS ONDERWEG - VROEGE
OCHTEND.

Rijshots.
De bus rijdt door nachtelijk Duitsland. Er brandt maar een
koplamp.

114. FB. 1945 INT. BUS ONDERWEG - VROEGE
OCHTEND.

De meesten slapen.
Meent probeert in gesprek te komen met Teddie, die net een
nachtmerrie heeft gehad.

MEENT:
Ted, word eens wakker. Ted!

TEDDIE:
Wat is er...
ik droomde... van een hand en een lege soepgamel...

MEENT:

Heb je een ogenblik gedacht dat het alleen onze lichamen
waren die ze martelden?

Zet het uit je kop, Ted, kras het uit je geheugen.

TEDDIE:

Het komt door Beck. Ik heb hem vermoord, Meent.

MEENT:

Nietwaar. Het was een ongeluk.

Luister, als alles goed gaat komen we straks bij de Nederlandse
grens.

Zodra we de grens over zijn begraven we Beck. Op
vaderlandse bodem. Begrepen?

TEDDIE:

Begrepen.

Meent loopt weer naar voren.

TEDDIE:

(fluistert tegen Beck)

Bijna thuis, Beck.

115. HEDEN INT. INTENSIVE CARE (CCU) - VROEGE
OCHTEND.

Ted is nu bij kennis en begint onsamenhangend tegen Janna te
praten.

TEDDIE:

..dorst.. ik heb hem vermoord Janna - as tot as... nee Beck...
geen Jeruzalem, geen Moskou... het vaderland...

Janna probeert hem tot bedaren te brengen.

Mohand kijkt toe.

Ineens pakt Ted Janna bij haar hoofd:

TEDDIE:

Ik ben thuis, ik ben thuis! Ik ben terug, Janna. Ik had eigenlijk dood moeten zijn - niet Beck, maar ik, - begrijp je.

Ik zal je alles vertellen.

116. FB. 1945 EXT. ROADBLOCK NEDERLANDERS
(VAALS) - OCHTEND.

De bus komt piepend tot stilstand bij de Nederlandse grens.

117. FB. 1945 INT. BUS BIJ ROADBLOCK
NEDERLANDERS - OCHTEND.

De Nederlandse grens! Vaals!

Twee Nederlandse MARECHAUSSEES komen ter controle de bus in. Zij staan verbaasd te kijken naar dat trieste groepje mannen, de meesten nog steeds in gevangeniskleding.

De WACHTCOMMANDANT heeft papieren voor veertien mensen ingezien maar hij telt er vijftien!

Meent Geldersen grijpt snel in.

MEENT:

De wachtcommandant begrijpt toch zeker wel dat een dooie niet op de lijst staat?

Meent loopt samen met de wachtcommandant de lijst door.

MEENT:

(vervolgt)

Mijn naam is Meent. Dit is Wimpie van Feiten.

Luwe van den Dommel, dominee Theo de Ware.

Henk Haitink, de gebrs. Roodthart, Don den Broeder

Imme Eikenboom, Arie Staal, Willem Soedin,

Jos Uiterwaard, Bas Vermolen, Bram Wagon..

en wijzend op Ted:

(vervolgt)

en dit hier is Beck

WACHTCOMMANDANT:

Juist ja, dat is dus Beck en hoe heette die dooie, Beck?

TEDDIE: (aarzelt even)

De Hoog, mijnheer Teddie De Hoog.

Het mag allemaal niets baten. De bus mag niet verder rijden van de wachtcommandant.

Hij wil nu de paspoorten zien. Algehele hilariteit in de bus, maar de beambte heeft zijn instructies en zonder geldige papieren mag de grens niet worden overschreden.

MEENT:

Maar we komen uit Dachau!

WACHTCOMMANDANT:

Niets mee te schaften.

Veel gehannes met papieren en zelfs een poging tot omkoping door Meent Geldersen: niets mag baten.

Voor al het feit dat er een dode aan boord is maakt de marechaussee zeer voorzichtig.

Meent slaagt erin de wachtcommandant ervan te overtuigen dat deze de autoriteiten in Den Haag moet verwittigen.

MEENT:

Wij hebben zo onze connecties, belt u anders Prins Bernard - dat is een goeie vriend van me..

De wachtcommandant verlaat de bus om te gaan telefoneren.

118. HEDEN INT. INTENSIVE CARE (ICU) - OCHTEND.

Teddie ligt met een glimlach om zijn mond Janna aan te kijken. Dan trekt Janna hem ineens naar zich toe en kust hem onstuimig.

119. FB1945 INT. BUS ROADBLOCK VAALS - OCHTEND.

De wachtcommandant komt weer de bus in, om de uitslag van het telefoongesprek te melden.

WACHTCOMMANDANT:

U mag doorrijden. Maar die dode mijnheer, hoe heette die ook weer, mijnheer De Hoog, die moet hier blijven.
Die moet eerst gecheckt worden door een arts.

Algehele consternatie.

Maar Teddie pakt heel voorzichtig Beck op en loopt met hem in zijn armen het gangpad door en de bus uit.

120. HEDEN INT. INTENSIVE CARE (ICU) - OCHTEND.

Teddie en Janna in innige omhelzing, zacht wiegend.
Mohand kijkt glimlachend toe.

121. FB. 1945 EXT. ROADBLOCK VAALS - OCHTEND.

Meent is Teddie achterna gelopen.

MEENT:

(fluisterend)

Hoe wil je dat oplossen Ted? Wat ga je ze vertellen?

122. FB. 1945 EXT. DOUANEGEBOUWTJE VAALS - OCHTEND.

Teddie brengt samen met Meent, op aanwijzing van de wachtcommandant, het ontzielde lichaam van Beck het douanegebouwtje binnen en legt hem daar voorzichtig neer.

TEDDIE:

Meent, ik heb hem zelf doodgeschoten.

Dus ik draai er voor op.

MEENT:

Geen kwestie van.

Meent draait zich om en roept de wachtcommandant erbij. Hij slaat de deken weg en laat de commandant de schotwond zien.

MEENT:

Deze De Hoog zat op het dak als verstekeling. Het bleek een verrader.

We hebben hem eigenhandig neergeschoten.

Ted staart Meent aan.

123. HEDEN INT. INTENSIVE CARE (ICU) - OCHTEND.

TEDDIE:

De arts die het lichaam van Beck moest checken was uiterst begripvol.

Ik heb hem verteld hoe het gegaan is, hij geloofde me onvoorwaardelijk.

"Een duidelijk geval van vlektyfus" zei hij.

We hebben samen het dodenmasker gemaakt.

Janna heeft een vreemde glinstering in haar ogen. Zij staat op en neemt afscheid.

Mohand, met zijn onafscheidelijke apparatuur, gaat naast Teddie zitten.

124. FB. 1945 EXT. MOTORFIETS ONDERWEG - MIDDAG.

Langs de weg staat een motorfiets met twee MEISJES te zwaaien met vlaggetjes.

Zij gaan voor de bus uitrijden.

125. FB. 1945 EXT. DE BUS ONDERWEG / DORP - MIDDAG.

Als de beschilderde bus Eijdsen binnenrijdt, worden de reizigers verrast door een enthousiast ONTVANGSTCOMITÉ: ter verwelcoming van de bus met "hun" kapelaan Luwe van den Dommel. Er wordt gejuicht, een HARMONIE speelt.

Luwe en een paar anderen gaan op de schouders. Zwaaiende MENSEN, er wordt gezongen, met vlaggen gewapperd, mensen klimmen op de bus en er worden foto's gemaakt.

Er wordt op straat gewalst.

Teddie walst op straat met het MEISJE van de motorfiets die tegen een muurtje geparkeerd staat.

Hij geniet van de feestelijke stemming.

In de verte ziet hij Meent Geldersen in druk gesprek met een COMMANDANT van de Binnenlandse Strijdkrachten.

Even later roept Meent zijn passagiers bij elkaar.

Ook Teddie loopt, samen met het meisje, naar de bus.

Meent spreekt met stemverheffing vanwege de muziek:

MEENT:

We mogen niet verder rijden, ons hele gezelschap moet een paar dagen in quarantaine: Beck zou met zijn vlektyfus de hele bus wel eens besmet kunnen hebben. Protesten helpen niet, het wil er bij de Nederlandse autoriteiten niet in dat de incubatietijd voor vlektyfus allang voorbij is en dat het lijk niet besmettelijk meer is.

De mannen kunnen hun tranen nauwelijks bedwingen.

Terwijl het feestgedruis om hen heen onverminderd door gaat, stappen zij een voor een weer in de bus.

Teddie blijft stokstijf staan. Het meisje staat nog steeds naast hem. Zo onopvallend mogelijk verwijdt Teddie zich van de bus, stapt ineens bij het meisje achterop de motor en scheurt weg.

126. FB. 1945 MOTORFIETS ONDERWEG - MIDDAG.

Rijshots.

We zien Teddie achter op de motor door het Hollandse landschap razen.

Deze beelden worden afgewisseld met:

A R C H I E F B E E L D E N van DE BEVRIJDING

Onder deze beelden V.O. de STEMMEN van Teddie en van

Beck: (*hoog tempo*)

TEDDIE:

Ruim zeshonderd Nederlandse staatsburgers hangen a.h.w. als hunkerende kinderen achter de prikkeldraadversperringen van concentratiekamp Dachau..

BECK:

Iedere dag, ja ieder uur uitziend naar de verlossende hand: maar er is geen hand zelfs geen pink uitgestoken naar deze helden, die men nu ineens niet meer schijnt te kennen..

TEDDIE:

Waar blijven nu al diegenen, die ons vijf jaar lang door de microfoon de verhalen hebben opgehangen van Nederlands heldendom?..

BECK:

Zij hadden net als de Belgen en Fransen direct achter de Geallieerde jagers aan moeten zitten om namens de Nederlandse Regering hun opwachting bij de dappersten van ons volk te maken...

TEDDIE:

om achter elkaar de maatregelen voor kleding, voeding en repatriëring ten uitvoering te brengen die men in vijf jaar tijd in Londen toch wel had kunnen uitdokteren...

BECK:

Wij doen maar niets. Wij laten marsmuziek spelen en hossen in de straten. Wij dansen er, lachen, en in Dachau bedelen onze afgebeulde mannen om een hand, om een groet en om een wagen die hen naar het vaderland kan brengen, naar hun vrouwen en kinderen..

TEDDIE:

Maar wij hebben het te druk met onze zuivering van onze NSB'ers, zo druk, dat wij geen tijd hebben ons bezig te houden met de helden van Dachau, Buchenwalde, Oranienburg, Belsen..

BECK:

Waarom stuurt onze Regering niet achter elkaar vliegtuigen om onze mensen op te halen? Is het niet even l a c h w e k k e n d als b e s c h a m e n d, dat de terugkeer van kapitein Age Bolhuls alleen maar als gevolg heeft gehad dat er een, zegge en schrijve een truck onderweg is met - u hoort het goed - chocolade!

Onder deze V.O. teksten zien we tot slot hoe Teddie over de Amsterdamse grachten rijdt, van de motor afspringt en zo hard mogelijk lopend - maar wel last van zijn voeten - linea recta het gebouw van het Parool binnenstormt.

(V. O.) TEDDIE:

... in plaats van dat er achter elkaar 40 trucs met voedsel en kleren, 60 ambulancewagens, dokters, verpleegsters en misschien nog een officiële persoonlijkheid inclus, naar Dachau worden gestuurd om tenminste nog iets goed te maken?

127- INSERT-

Onder de laatste zinnen zien we hectische beelden van kranten die van de persen rollen: "SCHANDAAL OM DACHAU"

120. FB 1945 INT. HUIZE BOLHUIS / WACHTKAMER - AVOND.

In een kamer in het huis van Bolhuis in De Bilt hangt een dodenlijst uit Dachau.

OFF: De STEM van Bolhuis die in een belendende kamer aan het telefoneren is:

BOLHUIS:

Goed Teddie, ik bel wel weer opnieuw.
Probeer jij Prins Bernard? Uitstekend.

OFF: De HOORN wordt neergelegd. Er wordt een nieuw
NUMMER gedraaid.

We zien intussen dat de kamer vol zit met verontruste
FAMILIELEDEN van vermisten.

De VROUW van Bolhuis serveert koffie - door een gordijn
gaat zij het, belendende vertrek binnen.

129. FB. 1945 INT. HUIZE BOLHUIS SPREEKKAMER -
AVOND.

We zien Bolhuis telefoneren.
Hij schreeuwt bijna in de telefoon:

BOLHUIS:

..dan moet je een auto pakken, benzine erin gooien, op het
gaspedaal trappen en dan rijden.

Hij gooit de hoorn erop.
Zijn vrouw To zet de koffie voor hem neer.

TO BOLHUIS:
Wie was dat?

AGE BOLHUIS:
Onze zo gewaardeerde Minister President Gerbrandy - hij heeft
nog steeds niets geregeld in verband met de repatriëring.
Ted gaat Bernard proberen.

Stilte. Hij staart voor zich uit.

AGE BOLHUIS:
Wie is er aan de beurt?

Zijn vrouw zoekt een naam op op de dodenlijst.

TO BOLHUIS:
Beck. Zijn vrouw is er.

Hij strijkt zeer vermoeid over zijn ogen en fluistert:

AGE BOLHUIS:

Ze zijn bijna allemaal dood. Zelfs Beck.

en roept dan:

AGE BOLHUIS:

Wie volgt ?

130. FB 1945 INT. HOOFDKWARTIER MILIT. GEZAG -
AVOND.

De Prins, Bevelhebber van de Nederlandse Strijdkrachten, met het artikel van Teddie met zijn felle aanklacht tegen de Nederlandse autoriteiten onder ogen, wenst een nadere toelichting.

PRINS BERNARD:

Waarde De Hoog, kunt u dit wat nader expliciteren?

TEDDIE:

(indringend)

Wanneer Nederland wel de Duitse krijgsgevangenen netjes per auto naar hun eigen land terugbrengt, dan vragen wij ons af waarom er geen auto's disponibel zijn om onze Verzetslieden op te halen die naar hun vaderland en huisgezinnen hunkeren?

PRINS BERNARD:

..terwijl de Duitsers hun problemen alweer ten beste gemaszregelt hebben..want overal lopen in Duitsland de Blitzmadeln langs de wegen.

In de puinhopen hebben zij stellages gebouwd, nietwaar, waar limonade, most en andere eetbare waar verkrijgbaar zijn en waar men zich kan opfrissen.

Also worden de ronddolende krijgsgevangenen en evacués in Duitsland zeer goed opgevangen en geholpen.

TEDDIE:

Zeer juist opgemerkt, Koninklijke Hoogheid. En onze jongens, die voor dit volk de slaaf hebben moeten spelen, lopen daar in de kampen nog eenzaam en hopeloos rond, op zoek naar een gelegenheid om hun vaderland te bereiken, dat zich zien noch horen laat! Hoe lang nog?

Even later belt de Prins met Garage de Mol, waar de groep nog steeds in quarantaine zit.

Aan de andere kant neemt, een van de broers Roodhart op:

OFF: de STEM van Johan.

JOHAN:

Met concentratiekamp Vrij Nederland..

PRINS BERNARD:

Bernard hier. Hoe gaat het bij u?

De Prins luistert glimlachend terwijl Johan verslag doet.

JOHAN: (OFF)

(vervolgt)

..de drie dagen quarantaine werden er eerst zes en vervolgens tien..we zijn elkaar spuugzat en we maken ons erg ongerust over hoe we het thuisfront zullen aantreffen, Hoogheid. Henk Haitink bijvoorbeeld vraagt zich af of zijn vrouw hem nog wel terug wil hebben..

Het is even stil aan de andere kant van de lijn.

De Prins draait de hoorn zo naar Ted dat hij mee kan luisteren.

HENK HAITINK:(OFF)

Wie wil er nu een kerel met een been en een bal?
ze heeft vast al een ander, Hoogheid!

PRINS BERNARD:

Hoe is de verzorging daar?

De Prins maakt onderwijl notities.

JOHAN:(OFF)

..de nonnen aan de overkant bakken vandaag weer
spekpannenkoeken, en o ja, we hebben nu een vaste
verpleegster, mejuffrouw Rijckers.. jazeker, u hoort het goed,
Hoogheid, m e j u f f r o u w ze heeft zichzelf aangeboden voor
eh.. vleselijke gemeenschap, omdat "d'r jongens - na al die
jaren dat wel verdiend hebben" - maar tot nu toe is nog
niemand van ons daarop ingegaan, toch jongens?

OFF: Gebrul.

De Prins moet lachen.

PRINS BERNARD:

Ik beloof u alles uit te zoeken. Hou vol.
Groet aan allen.

De Prins legt de hoorn op de haak.
Maar Ted gooit er nog een schep bovenop;

TEDDIE:

De quarantaine moet nu gestopt worden.
Hoogheid, het is genoeg-genoege-genoege.

131. HEDEN INT. INTENSIVE CARE (ICU) AVOND.

AUDIOLAS De laatste TEKST echoot nog na.

Teddie praat opgewonden tegen Mohand die alles opneemt:

TEDDIE:

..dat sommigen van die gasten een cocktail van acht kampen
achter de rug hebben en nu - na al die jaren -- op soms nog
maar een uur van huis zitten,
ik zeg u: het is echt genoeg.

Ted leunt achterover in de kussens. Mohand zet de bandrecorder stop.
Dan begint hij weer te praten, tussen zijn tanden door.

TEDDIE:
Mohand, iedere keer dat er weer een Turks huis in de fik gaat, voelt het alsof de SS je weer in je kruis trapt..

Teddie sluit zijn ogen.

STEM TEDDIE: (V.O.)

Ik weet zeker dat het geen verschil maakt,
of ik Dachau of de wereld zeg,
en dat is het wat mij kwelt en stil maakt,
en al blijf ik, ik ging liever weg.

132. FB. 1945. INT. HUIZE DE HOOG - NACHT.

Voeten in een teil.

We zien De Hoog in militair kostuum, als een cycloop in zijn stoel, zwaar ademend, zijn voeten steken in de teil.
Retunie. In de huiskamer van Ted zitten en staan de ex-passagiers van de bus met elkaar te praten.
Het gesprek is opgewonden.

OFF: MUZIEK en FLARDEN van gesprekken.

..die brave schildwacht had niets door..het was heel makkelijk om te ontsnappen..de een moest plassen..de ander poepen..over de schutting..langs de regenpijp..ik moest meteen na aankomst weer onderduiken...mijn vrouw hield de rechercheurs van de deur..ze zochten mij..in verband met de quarantaine..wij konden ook meteen weer onderduiken..wij hebben nog steeds last van politie...oud-Spanje strijders zijn immers stateloos..als ze nog een keer durven aan te bellen..dan rijg ik ze aan mijn mes..ik zal een brief schrijven aan Koningin Wilhelmina..Ted en ik zijn door de Prins benoemd in

de tijdelijke rang van kapitein..ik hoor net van Ted dat er
eindelijk een colonne voertuigen naar Dachau onderweg is?.....

Intussen zien we Ted huilen.

De blik van Ted blijft rusten op het dodenmasker van Beck dat
boven de schoorsteen hangt (P.O.V.)

Meent brengt een toast uit.

MEENT:

Op ons aller "bevrijding"..

Gejoel en gejuich.

Dan neemt iedereen afscheid van elkaar en van Teddie die
steeds op zijn speciale manier salueert en het V-teken maakt..

133. HEDEN INT. GANG ZIEKENHUIS DACHAU -
OCHTEND.

Teddie loopt heel voorzichtig, - gearmd tussen Janna en
Mohand in, - door de gang van het ziekenhuis.

Met een glimlach op zijn gezicht salueert hij voor Suzy de
donkere verpleegster: hij maakt het V-teken ten afscheid.

FADE OUT

EINDE.

STICHTING 1940-1945

Medisch adviseur

Dr. W. Op den Velde,

Psychiater

Datum: 29 mei 1993

Geachte Heer Weemhoff

Met veel belangstelling en waardering heb ik de opzet van het filmscenario "Dood doet leven: een zwarte komedie" bestudeerd.

Van het maken van films heb ik geen benul, wel heb ik mij beziggehouden met de psychische en lichamelijke problemen van ex-verzetsdeelnemers en kampoverlevenden.

De in het scenario gebruikte gebeurtenissen komen helemaal overeen met wat ik van veel kampgevangenen heb gehoord. Kennelijk zijn de ervaringen van kampoverlevenden en verzetsmensen dermate schokkend, dat veel mensen zich, ter bescherming, er geestelijk voor afsluiten. Dit heeft geleid tot een nationale 'conspiracy of silence', die ongetwijfeld heeft bijgedragen aan de gevoelens van bitterheid en vervreemding bij veel oorlogsgetroffenen. Dit thema vind ik in het scenario heel herkenbaar. Mogelijk kan nog ingebracht worden dat veel verzetsmensen nu worstelen met de vraag of het zinvol is geweest wat zij hebben gedaan en doorgemaakt: is de wereld er beter van geworden?

Bij velen is van het idealisme niets meer over.

Ik sluit een kopie bij van een nog niet gepubliceerd artikel met de titel "The price of heroism: veterans of the Dutch Resistance". Ik hoop van harte dat deze film zal worden gerealiseerd. Desgewenst ben ik gaarne bereid van advies te dienen.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

W. Op den Velde

PARTICULIER SECRETARIS
VAN
ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID
PRINS BERNHARD DER NEDERLANDEN

De Heer Weemhoff

Paleis Soestdijk, 27 mei 1993

Hooggeachte heer Weemhoff,

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard der Nederlanden heeft mij verzocht U te danken voor Uw brief van 5 mei jl., waarin U de Prins verzoekt om een interview ten behoeve van de film "Dood doet leven".

Zijne Koninklijke Hoogheid zou het op prijs stellen indien U reeds enige vragen op schrift zoudt kunnen stellen, zodat de Prins zich een beeld kan vormen van het interview.

Met vriendelijke groeten,

PS. Over de datum kunnen wij dan nog overleggen

(E. Vernéde)

AMSTERDAMSESTRAATWEG I - 3744 AA BAARN

VRAGEN I.V.M. HET INTERVIEW MET PRINS BERNARD

- * Hoe vindt u in het algemeen dat de repatriëring van de (politieke) gevangenen uit kampen, zoals Dachau, verlopen is?
- * Hoe vindt u de rol van de Nederlandse Regering in dozen?
- * Hoe was de verhouding tussen het Bureau Repatriëring van het Militair Gezag en het Regeringscommissariaat voor de Repatriëring (Ferwerda)?
- * Was u het destijds eens met de generaal-majoor Mr. H.J.Kruls als Chef Staf van het Militair Gezag dat de Repatriëring beter door het MG kon plaatsvinden (dit ook in verband met het direct ingevoegd zijn van het MG bij de Geallieerde militaire organisatie)?
- * Kan men stellen dat het Repatriëringbeleid van Regeringswege, zeker tav Duitsland, gefaald heeft? (Gebrek aan transportmiddelen, geen verbinding kunnen krijgen met de Nederlandse repatriëringofficieren ter plekke) of: is Ferwerda. tegengewerkt door het MG in zijn pogingen de repatriëring op poten te zetten?
- * Het MG had duidelijk kritiek op de civiele repatriëring. Was het niet beter geweest om Ferwerda generaal te maken zodat hij in samenwerking met SHAEF voor de repatriëring zorg had kunnen dragen?
- * Hoe was uw (eerste) contact met Pim Boellaart? (die met de kapelaans Van Helden en Schellekens en Van der Krabbe, als eerste samen met deken Teulings en rector Rooyackers uit Dachau terug kwam)
- * Welke hulp heeft u hem tijdens het gesprek op 19 mei '45 toegezegd (machtigingspapieren e.d.)?

* Wat kreeg iets later Pip van Lanschot wel voor elkaar wat Boellaart niet voor elkaar kreeg? (beiden werden opgenomen in de Staf en belast met bijzondere opdrachten)

* In hoeverre heeft u de repatriëring kunnen versnellen?

* Kunt u zich de terugkomst van de groep Teengs Gerritsen met de bus nog herinneren?

* Kunt u zich nog iets herinneren van de quarantaine van deze groep in Garage de Mol in Nijmegen en de kritiek daarop en op het MG van de (Nijmeegse) bevolking?

* Heeft u nog persoonlijke herinneringen aan de passagiers van deze bus, met name ook aan Ed.Hoornik (Zie de bijlage)?

STICHTING"VRIENDENKRINGVAN OUD DACHAUERS"

Secretariaat: H.Sietsma Engweg37 6741 CX Lunteren
t.a.v. dhr. R.W.Weemhoff Amsterdam

Lunteren, 19 Juni 1993

Geachte Heer Weemhoff,

Hartelijk dank voor Uw brief van 22 Mei j.l.

Het is meestal niet zo gemakkelijk om over Dachau te vertellen, maar door de open en prettige bejegening van U en Shanty kon ik mijn verhaal toch redelijk goed kwijt.

Dat wil ik U bij dezen laten weten.

Verder ingesloten onze laatste Nieuwsbrief. Wellicht geeft die U nog wat nuttige informatie.

Inmiddels verblijf ik,

Met vriendelijke groeten,
ook aan Shanty,

M.V. van Doorn
Psycholoog-psychotherapeut
Weteringschans 72
1017 XR Amsterdam

Amsterdam, 15 februari 1995

Beste Rutger,

Allereerst mijn verontschuldiging voor mijn late reactie op je manuscript.

Ik heb het met belangstelling gelezen en beleef het als een oprechte poging de schrijvende relatie tussen eerste- en tweede generatieproblematiek te benaderen.

Ik voel me niet competent om iets over de potentie van de film te zeggen.

Wel dat ik het erg belangrijk vind dat mensen als jij zich blijven bezig houden met het weergeven van de worsteling met de gevolgen van geweld.

Zijdelings heeft jouw manuscript me geholpen bij het schrijven van het boekje dat ik bijvoeg. Men heeft mij gevraagd het te schrijven als alternatief boekenweek geschenk voor een aantal spirituele boekhandels.

Hartelijke groeten,

Manfred.

Geschiedenislesjes

Its after death that we measure men.

- James Barron Hope -

Death is the golden key that opens the palace of eternity.

- John Milton -

We should weep for men at their birth, not at their death.

- Charles De Montesquieu -

If your time ain't come not even a doctor can kill you.

- American Proverb -

Death gives us sleep, eternal youth, and immortality.

- Jean Paul Richter -

That which is so universal as death must be a benefit.

- Johann Friedrich Von Schiller -

Is death the last step? No, it is the final awakening.

- Sir Walter Scott -

In my end is my beginning.

- Mary Stuart -

Dear me! I must be turning into a god.

- Vespasian -

Dying is the most embarrassing thing that can ever happen to you, because someone's got to take care of all your details.

- Andy Warhol -

How are you to understand death if you do not even understand life?

- Confucius -

Fear of death is like being afraid to discard an old and threadbare garment.

- Mahatma Gandhi -

Nothing that is really good and God-like dies.

- Ernest Moritz Arndt -

Men are never really willing to die except for the sake of freedom: therefore they do not believe in dying completely.

- Albert Camus -

While I thought that I was learning how to live, I have been learning how to die.

- Leonardo Da Vinci -

A dead atheist is someone who is all dressed up with no place to go.

- James Duffecy -

He who can no longer pause to wonder and stand rapt in awe is as good as dead; his eyes are closed.

- Albert Einstein -

Every man is born as many men and dies as a single one.

- Martin Heidegger -

Filosofie van de dood, da's pas leven

- Rutger Weemhoff

Dankwoord.

Ik wil mijn echtgenote Tineke Cornelis welgemeend bedanken, zonder wie dit boek nooit geschreven had kunnen worden. Mijn zoon Willem Weemhoff is mijn trouwe criticaster en vormgever, waarvoor ik hem zeer erkentelijk ben.

Rutger Weemhoff Amsterdam 1 mei 2010

www.rutgerweemhoff.nl